

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 3.3.2010
COM(2010) 2020 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

EIROPA 2020

Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei

Priekšvārds

2010. gadam ir jāiezīmē jauns sākums. Es gribu, lai Eiropa izkļūst no ekonomikas un finanšu krīzes vēl stiprāka.

Kā liecina finanšu krīzes globālā ietekme, ekonomikā norises ir straujākas nekā politikā. Mums ir jāpieņem fakts, ka arvien lielāka savstarpējā atkarība diktē vajadzību pēc apņēmiņgākas un saskaņotākas reakcijas politiskā līmenī.

Pēdējos divos gados darbu ir zaudējuši miljoniem cilvēku. Tā radīja parādu slogu, kas ilgs daudzus gadus. Tā radīja jaunus draudus mūsu sociālajai kohēzijai. Tā arī atklāja dažas pamatpatiesības par problēmām, ar kurām saskaras Eiropas ekonomika. Tikmēr pasaules ekonomika virzās uz priekšu. Mūsu nākotni noteiks Eiropas reakcija.

Krīze ir trauksmes zvans, brīdis, kad mēs apzināties, ka, rīkojoties pēc ierastā scenārija, mēs sevi nolemsim pakāpeniskai lejupslīdei un nonāksim otršķirīgā stāvoklī pasaulē. Šis ir brīdis, kad Eiropai jāizvērtē situācija. Tas ir laiks, kad jābūt drosmīgiem un aktīviem.

Mūsu īstermiņa prioritāte ir sekmīgi pārvarēt krīzi. Kādu laiku vēl būs grūti, bet mēs to paveiksim. Ievērojams progress ir panākts situācijas atrisināšanā ar nedrošajām bankām.

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu nākotni, mums jau tagad ir jādomā plašāk nekā īstermiņā. Eiropai ir jāatgriežas uz iepriekš nospraustā ceļa, un tā nedrīkst zaudēt izraudzīto virzienu. Tāds ir stratēģijas Eiropa 2020 mērķis. Tas ir saistīts ar lielāku skaitu darbavietu un labāku dzīvi. Tas parāda, kā Eiropa spēj nodrošināt gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi, rast veidus, kā radīt jaunas darbavietas un piedāvāt mūsu sabiedrībai virzības jēgu.

Eiropas vadītāju rīcībā ir vispārīga analīze par mācībām, kas gūstamas no krīzes. Mums arī ir kopīga neatliekamības izjūta attiecībā uz gaidāmajiem uzdevumiem. Pienācis laiks kopīgi īstenot šo mērķi. Eiropai ir daudzas stiprās puses. Mums ir talantīgs darbaspēks un varena tehnoloģiskā un rūpnieciskā bāze. Mums ir iekšējais tirgus un vienota valūta, kas palīdzēja sekmīgi pārvarēt grūtāko. Mēs esam izmēģinājuši un pārbaudījuši sociālo tirgus ekonomiku. Mēs esam pārliecināti par savām spējām noteikt vērienīgu programmu un pēc tam virzīt savus centienus, lai to īstenotu.

Komisija 2020. gadam ierosina izmērāmus ES mērķus, kuri virzīs šo procesu un pārtaps par valstu mērķiem tādās jomās kā nodarbinātība,

pētniecība un inovācija, klimata pārmaiņas un enerģētika, izglītība un nabadzības apkarošana. Tie atspoguļo virzienu, kādā mums jāiet, un nozīmē, ka mēs varēsim izmērīt sasniegto.

Šie mērķi ir vērienīgi, bet sasniedzami. To pamatā ir konkrēti priekšlikumi, kas ļauj pārlicināties par to izpildi. Pamatiniciatīvas, kas izklāstītas šajā dokumentā, parāda, kā Eiropa var dot izšķirošu ieguldījumu. Mūsu rīcībā ir ietekmīgi instrumenti, lai veidotu jaunu ekonomisko pārvaldību, kas balstīta uz iekšējo tirgu, mūsu budžetu, tirdzniecības un ārējo ekonomikas politiku un Ekonomikas un monetārās savienības disciplīnu un atbalstu.

Panākumu nosacījums ir Eiropas vadītāju un iestāžu reāla atbildība. Mūsu jaunā programma nosaka vajadzību pēc saskaņotas Eiropas mēroga reakcijas, tostarp ar sociālajiem partneriem un pilsonisko sabiedrību. Rīkojoties kopā, mēs varam pretoties krīzei un izklūt no tās vēl stiprāki. Mums ir jauni rīki un jaunas ambīcijas. Atlicis tikai īstenot šo mērķi.

José Manuel BARROSO

SATURS

Kopsavilkums.....	5
1. Pārvērtību brīdis.....	7
2. Gudra, ilgtspējīga un integrējoša izaugsme	10
3. Trūkstošie ķēdes posmi un vājās vietas	20
4. Krīzes pārvarēšana — pirmie soļi ceļā uz stratēģijas <i>Eiropa 2020</i> īstenošanu.....	24
5. Rezultātu sasniegšana — stingrāka pārvaldība.....	27
6. Lēmumi, kas jāpieņem Eiropadomei.....	30
Pielikumi	33

STRATĒGIJA EIROPA 2020

KOPSAVILKUMS

Eiropa ir pārmaiņu priekšā. Krīze ir iznīcinājusi gadu gaitā panākto ekonomisko un sociālo progresu un parādījusi Eiropas ekonomikas strukturālos trūkumus. Tajā pašā laikā pasaule strauji virzās uz priekšu, un saasinās ilgtermiņa problēmas - globalizācija, resursu trūkums, novecošanās. ES ir pienācis laiks parūpēties par savu nākotni.

Eiropa var gūt panākumus, rīkojoties kopīgi - kā Savienība. Mums ir vajadzīga stratēģija, kas palīdzētu izkļūt no krīzes spēcīgākiem un padarīt ES par gudru, ilgtspējīgu un integrējošu ekonomiku ar augstu nodarbinātības, ražīguma un sociālās kohēzijas līmeni. *Eiropa 2020* sniedz priekšstatu par Eiropas sociālo tirgus ekonomiku 21. gadsimtā.

Eiropa 2020 izvirza trīs prioritātes, kuras savstarpēji pastiprina cita citu.

- Gudra izaugsme - uz zināšanām un inovāciju balstītas ekonomikas attīstība.
- Ilgtspējīga izaugsme - resursu ziņā efektīvākas, videi nekaitīgākas un konkurētspējīgākas ekonomikas veicināšana.
- Integrējoša izaugsme - tādas ekonomikas veicināšana, kurā ir augsts nodarbinātības līmenis un kas nodrošina sociālo un teritoriālo kohēziju.

ES ir jānosaka, ko tā grib sasniegt līdz 2020. gadam. Šai nolūkā Komisija ierosina šādus ES pamatmērķus.

- Jābūt nodarbinātiem 75 % iedzīvotāju vecuma grupā no 20 līdz 64 gadiem.
- 3 % no ES IKP jāiegulda pētniecībā un attīstībā.
- Jāizpilda "20/20/20" mērķi klimata/enerģētikas jomā (tostarp par 30 % jāpaaugstina emisiju samazināšanas mērķis, ja apstākļi tam ir piemēroti).
- To iedzīvotāju īpatsvaram, kuri priekšlaicīgi pamet skolu, jābūt mazākam par 10 %, un vismaz 40 % jaunākās paaudzes iedzīvotāju jābūt augstākajai izglītībai.
- Par 20 miljoniem jāsamazina to cilvēku skaits, kuriem draud nabadzība.

Šie mērķi ir savstarpēji saistīti, un to sasniegšana ir ļoti svarīga, lai nodrošinātu vispārējus panākumus. Lai nodrošinātu, ka katra dalībvalsts Eiropa 2020 stratēģiju pielāgo savai konkrētajai situācijai, Komisija ierosina pārveidot ES mērķus valstu mērķos un trajektorijās.

Šie mērķi atspoguļo gudras, ilgtspējīgas un integrējošas izaugsmes trīs prioritātes, bet tie nav izsmeļoši - lai nodrošinātu pamatu to īstenošanai, būs vajadzīgi visdažādākie pasākumi valstu, ES un starptautiskā līmenī. Komisija izvirza septiņas pamatiniciatīvas, kas kalpos par katalizatoru virzībā uz katras tematiskās prioritātes īstenošanu.

- "Inovācijas Savienība" – tās mērķis ir uzlabot nosacījumus un piekļuvi finansējumam pētniecībai un inovācijai, lai nodrošinātu, ka inovatīvas idejas var pārvērst produktos un pakalpojumos, kas rada izaugsmi un nodarbinātību.
- "Jaunatne kustībā" – tās mērķis ir paaugstināt izglītības sistēmu darbības rādītājus un atvieglot jauniešiem ienākšanu darba tirgū.

- "Digitālā programma Eiropai" - tās mērķis ir paātrināt ātrgaitas interneta pakalpojumu ieviešanu un izmantot vienotā digitālā tirgus priekšrocības, ko tas sniedz māsaimniecībām un uzņēmumiem.
- "Resursu ziņā efektīva Eiropa" – tās mērķis ir veicināt ekonomiskās izaugsmes nodalīšanu no resursu izmantošanas, atbalstīt pāreju uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisiju saturu, palielināt atjaunojamu enerģijas avotu izmantošanu, modernizēt transporta nozari un veicināt energoefektivitāti.
- "Rūpniecības politika globalizācijas laikmetā" – tās mērķis ir uzlabot uzņēmējdarbības vidi, īpaši MVU, un atbalstīt stingras un ilgtspējīga rūpnieciskā pamata izveidi, kas var konkurēt pasaules mērogā.
- "Jaunu prasmju un darbavietu programma" – tās mērķis ir modernizēt darba tirgus un dot iespēju cilvēkiem visas dzīves laikā attīstīt savas prasmes, lai palielinātu nodarbinātību un nodrošinātu darba piedāvājuma un pieprasījuma labāku atbilstību, tostarp izmantojot darba ņēmēju mobilitāti.
- "Eiropas platforma cīņai pret nabadzību" – tās mērķis ir nodrošināt sociālo un teritoriālo kohēziju, lai varētu plaši dalīties ieguvumos no izaugsmes un nodarbinātības cilvēki, kuri saskaras ar nabadzību un sociālo atstumtību, varētu dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi un aktīvi līdzdarboties sabiedrībā.

Šīs septiņas pamatiniciatīvas būs saistošas gan ES, gan dalībvalstīm. Lai novērstu trūkumus un sasniegtu *Eiropa 2020* mērķus, pilnībā tiks izmantoti ES līmeņa instrumenti, īpaši vienotais tirgus, finanšu sviras un ārējās politikas instrumenti. Kā vienu no tūlītējām prioritātēm Komisija gatavo diagrammu par to, kas ir jādara, lai noteiktu uzticamu krīzes pārvarēšanas stratēģiju, īstenotu finanšu sistēmas reformu, nodrošinātu ilgtermiņa izaugsmes budžeta konsolidāciju un pastiprinātu koordināciju Ekonomikas un monetārās savienības ietvaros.

Lai gūtu rezultātus, būs vajadzīga stingrāka ekonomiskā pārvaldība. Stratēģija *Eiropa 2020* būs balstīta uz diviem pīlāriem - iepriekšminēto tematisko pieeju, kurā apvienotas prioritātes un pamatmērķi, un valstu ziņojumiem, kas palīdzēs dalībvalstīm izstrādāt stratēģijas, lai atgrieztos pie ilgtspējīgas izaugsmes un stabilām publiskajām finansēm. ES līmenī tiks pieņemtas integrētas pamatnostādnes, kurās būs ietverta ES prioritāšu un mērķu darbības joma. Dalībvalstīm tiks adresēti katrai konkrētai valstij paredzēti ieteikumi. Neatbilstošas reakcijas gadījumā tiks izteikti politikas brīdinājumi. Ziņojumus par stratēģijas *Eiropa 2020* un Stabilitātes un izaugsmes pakta novērtēšanu sniegs vienlaikus, tomēr instrumenti būs atsevišķi, un tiks saglabāta šā pakta integritāte.

Eiropadome būs pilnībā atbildīga par jauno stratēģiju un būs tās centrālais punkts. Komisija pārraudzīs progresu mērķu izpildē, sekmēs politiskās pieredzes apmaiņu un sniegs vajadzīgos priekšlikumus, lai virzītu rīcību un sekmētu ES pamatiniciatīvu īstenošanu. Eiropas Parlaments kalpos par virzītājspēku, lai piesaistītu pilsoņus, un veiks likumdevēja funkcijas attiecībā uz pamatiniciatīvām. Jāpaplašina partnerības pieeja, attiecinot to uz ES komitejām, valstu parlamentiem un valstu, vietējām un reģionālajām iestādēm, sociālajiem partneriem un ieinteresētajām personām, un pilsonisko sabiedrību, lai ikviens būtu iesaistīts mērķa sasniegšanā.

Komisija ierosina Eiropadomei martā apstiprināt stratēģijas vispārējo pieeju un ES pamatmērķus, bet jūnijā – sīki izstrādātus stratēģijas parametrus, tostarp integrētās pamatnostādnes un valstu mērķus. Lai stratēģija *Eiropa 2020* būtu sekmīga, Komisija arī aicina Eiropas Parlamentu izteikt viedokli un sniegt atbalstu.

1. PĀRVĒRTĪBU BRĪDIS

Krīze ir iznīcinājusi nesen sasniegto

Mūsu paaudze nav pieredzējusi nesenās krīzes precedentu. Stabīlie panākumi ekonomikas izaugsmē un darbavietu radīšanā, ko piedzīvojām pēdējā desmitgadē, ir iznīcināti – mūsu IKP 2009. gadā saruka par 4 %, rūpnieciskā ražošana samazinājās līdz pagājušā gadsimta deviņdesmito gadu līmenim, un bez darba ir palikuši 23 miljoni cilvēku jeb 10 % no mūsu aktīvajiem iedzīvotājiem. Krīze bija milzīgs trieciens miljoniem pilsoņu, un tā atklāja dažus būtiskus mūsu ekonomikas trūkumus.

Krīze arī padarīja daudz grūtāku uzdevumu nodrošināt ekonomikas turpmāku izaugsmi. Mūsu finanšu sistēmas joprojām nestabilā situācija kavē atveseļošanu, jo uzņēmumiem un mājsaimniecībām ir grūtības saņemt aizdevumus, izdot līdzekļus un veikt ieguldījumus. Tika smagi skartas mūsu publiskās finanses – deficīts vidēji bija 7 % no IKP, bet parāda līmenis pārsniedza 80 % no IKP, un divi krīzes gadi padarīja par nebijušiem divdesmit fiskālās konsolidācijas gadus. Krīzes laikā uz pusi samazinājās mūsu izaugsmes potenciāls. Pastāv risks, ka nenoteiktības, inertā pieprasījuma un finansējuma trūkuma dēļ varētu izrādīties veltīgi daudzi ieguldījumu plāni, talanti un idejas.

Tika atklāti Eiropas strukturālie trūkumi

Tūlītējais uzdevums ir iziet no krīzes, bet visgrūtākais ir atbrīvoties no refleksa mēģināt atgriezties pirmskrīzes situācijā. Pat pirms krīzes bija vairākas jomas, kurās salīdzinājumā ar pārējām pasaules valstīm Eiropa nevirzījās uz priekšu pietiekami ātri.

- Eiropas pieauguma tempi strukturāli bija lēnāki nekā mūsu galvenajiem ekonomikas partneriem, un tam par iemeslu lielā mērā bija ražīguma atšķirības, kas pēdējos desmit gados palielinājās. Tas lielākoties ir saistīts ar atšķirībām uzņēmējdarbības struktūrās apvienojumā ar zemāku ieguldījumu līmeni pētniecībā un attīstībā un inovācijā, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nepietiekamu izmantošanu, daļas no mūsu sabiedrības nevēlēšanos pieņemt inovāciju, šķēršļiem iekļūšanai tirgū un mazāk dinamisku uzņēmējdarbības vidi.
- Neraugoties uz progresu, nodarbinātības līmenis Eiropā iedzīvotāju grupā no 20 līdz 64 gadiem (vidēji 69 %) joprojām ir ievērojami zemāks nekā citur pasaulē. Salīdzinājumā ar 76 % vīriešu nodarbināti ir tikai 63 % sievietes. Salīdzinājumā ar 62 % ASV un Japānā Eiropā ir nodarbināti tikai 46 % vecāka gadagājuma (no 55 līdz 64 gadiem) cilvēku. Turklāt eiropieši vidēji strādā par 10 % mazāk stundu nekā viņu kolēģi ASV vai Japānā.
- Pieaug demogrāfiskā novecošanās. Aizejot pensijā paaudzei, kura radīja strauju dzimstības palielināšanos, no 2013. vai 2014. gada sāks sarukt ES aktīvo iedzīvotāju skaits. To cilvēku skaits, kuru vecums ir pāri 60 gadiem, tagad palielinās divreiz ātrāk nekā līdz 2007. gadam – par aptuveni diviem miljoniem gadā salīdzinājumā vienu miljonu iepriekš. Mazāks strādājošo iedzīvotāju skaits apvienojumā ar lielāku skaitu pensionāru radīs papildu slodzi mūsu labklājības sistēmām.

Pieaug globālās problēmas

Laikā, kad Eiropai jānovērš savi strukturālie trūkumi, pasaule strauji virzās uz priekšu, un nākamās desmitgades beigās tā būs pavisam citāda.

- Mūsu ekonomikas kļūst arvien vairāk savstarpēji saistītas. Eiropa arī turpmāk būs viena no visatvērtākajām ekonomikām pasaulē un baudīs tās sniegtās priekšrocības, bet konkurence, ko rada attīstītās un strauji augošās valstis, kļūst arvien sīvāka. Tādas valstis kā Ķīna un Indija veic lielus ieguldījumus pētniecībā un tehnoloģijā, lai virzītu savu rūpniecību augšup pa vērtību skalu un lēcienuveidīgi iekļautos pasaules ekonomikā. Tas rada spriedzi dažās mūsu ekonomikas nozarēs, lai saglabātu konkurētspēju, bet ikviens drauds ir arī iespēja. Šīm valstīm attīstoties, daudziem Eiropas uzņēmumiem pavērsies jauni tirgi.
- Pasaules mērogā finanses joprojām nav sakārtotas. Vieglu kredītu pieejamība, īstermiņa domāšana un pārmērīga riska uzņemšanās finanšu tirgos visā pasaulē veicināja spekulatīvu rīcību, kas radīja uzpūstu izaugsmi un būtisku nelīdzsvarotību. Eiropa meklē globāla mēroga risinājumus, lai radītu efektīvu un ilgtspējīgu finanšu sistēmu.
- Klimata pārmaiņas un resursu problēmas nosaka vajadzību pēc radikālas rīcības. Liela atkarība no tādiem fosilā kurināmā veidiem kā nafta un izejvielu neefektīva izmantošana pakļauj mūsu patērētājus un uzņēmumus bīstamām un dārgām cenu svārstībām, apdraudot mūsu ekonomisko drošību un veicinot klimata pārmaiņas. Pasaules iedzīvotāju skaita pieaugums no 6 līdz 9 miljardiem padarīs sīvāku starptautisko konkurenci par dabas resursiem un radīs spriedzi attiecībā uz vidi. ES ir jāturpina palīdzības programmas citās pasaules daļās, vienlaikus ar savas apstiprinātās klimata un enerģētikas stratēģijas īstenošanu meklējot visaptverošu risinājumu klimata pārmaiņu radītajām problēmām visā Savienības teritorijā.

Eiropai jārikojas, lai izvairītos no lejupslīdes

No krīzes mēs varam gūt vairākas mācības.

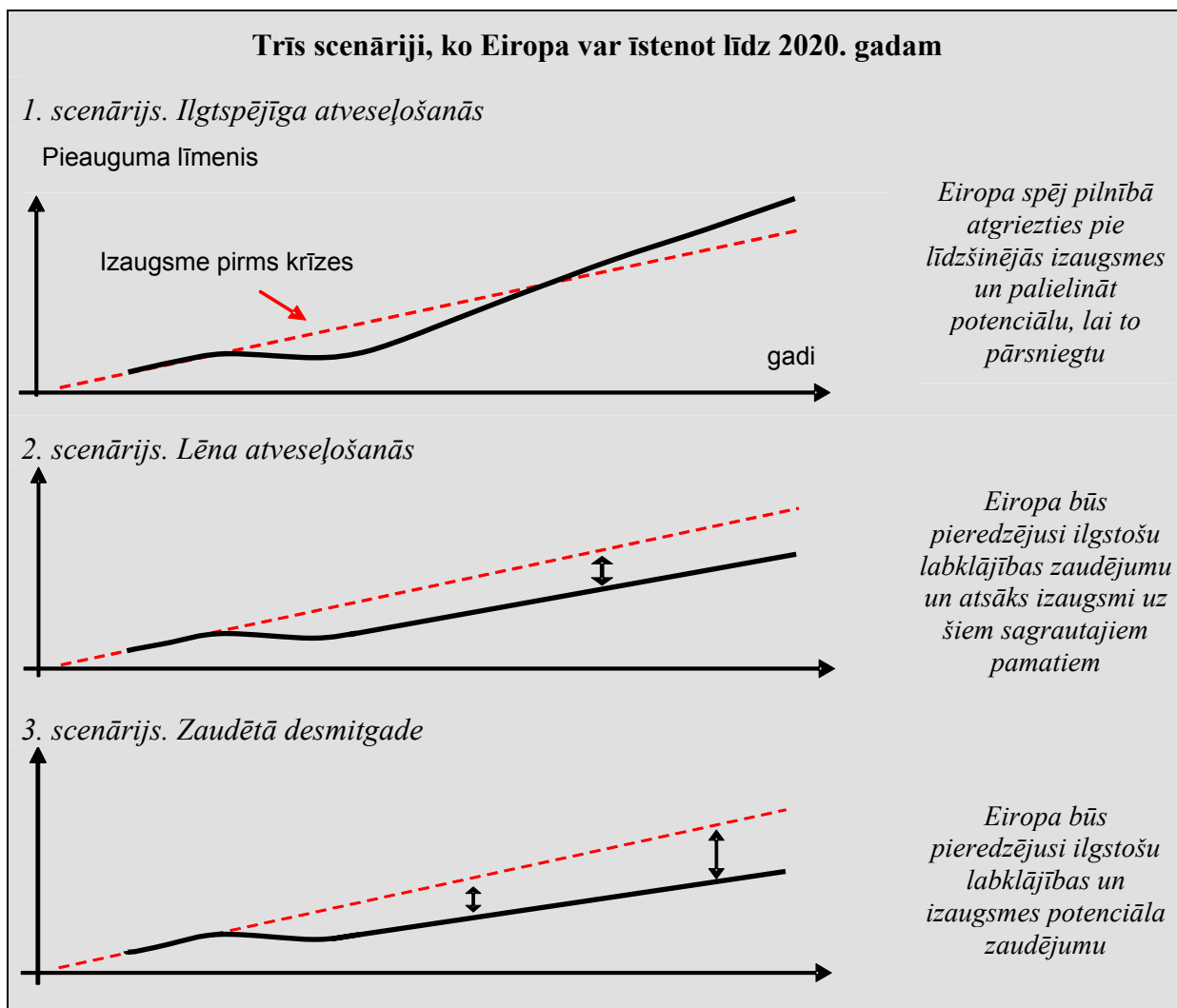
- ES 27 valstu ekonomikas ir savstarpēji ļoti saistītas - krīze uzsvēra ciešās saites un mūsu tautsaimniecību savstarpējo ietekmi, īpaši euro zonā. Kā parādīja nesenie notikumi, reformas vai to neesība vienā valstī ietekmē visu pārējo valstu darbības rezultātus; turklāt krīze un publisko izdevumu stingrie ierobežojumi dažām dalībvalstīm ir apgrūtinājuši pietiekama finansējuma nodrošināšanu pamata infrastruktūrai, kas tām ir vajadzīga tādās jomās kā transports un enerģētika, ne tikai lai attīstītu savu ekonomiku, bet arī lai pilnībā piedalītos starptautiskajā tirgū.
- Koordinācija ES mērogā darbojas - reakcija uz krīzi parādīja, ka, rīkojoties kopīgi, mēs esam daudz efektīvāki. Mēs to pierādījām, veicot kopīgus pasākumus, lai stabilizētu banku sistēmu, un pieņemot Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu. Globalizācijas laikmeta pasaulē neviena valsts nevar efektīvi atrisināt šīs problēmas, rīkojoties atsevišķi.
- ES nodrošina pievienoto vērtību pasaules arēnā. ES ietekmēs politiskos lēmumus pasaulē tikai tad, ja tā rīkosies kopīgi. Jūtāmākai ārējai pārstāvībai ir jāiet roku rokā ar stingrāku iekšējo koordināciju.

Krīze nebija tikai pagaidu trieciens, kas ļaus mums atgriezties pie ierastā scenārija. Problēmas, ar kurām saskaras mūsu Savienība, ir lielākas nekā pirms lejupslīdes, bet mūsu manevrēšanas iespējas

ir ierobežotas. Turklāt pārējās pasaules valstis nestāv uz vietas. G-20 pieaugošā loma parādīja, ka palielinās strauji augošo valstu ekonomiskā un politiskā varenība.

Eiropa ir skaidras, bet sarežģītas izvēles priekšā. Vai nu mēs kopīgi ķeramies pie neatliekamā uzdevuma panākt atveseļošanu un pie tādu ilgtermiņa problēmu risināšanas kā globalizācija, resursu trūkums un novecošanās, lai kompensētu nesenos zaudējumus, sekmētu ražīgumu un virzītu ES augšup pa labklājības ceļu ("ilgtspējīga atveseļošanās"),

vai arī tupinām lēnas un lielā mērā nesaskaņotas reformas un riskējam neatgriezeniski zaudēt labklājību, pieredzēt inertus pieauguma tempus ("inerta atveseļošanās"), kas var radīt augstu bezdarba līmeni un sociālo spriedzi, un relatīvu lejupslīdi pasaules arēnā ("zaudētā desmitgade").

Eiropa var gūt panākumus

Eiropai ir daudzas stiprās puses – mēs varam paļauties uz savu iedzīvotāju talantu un radošumu, spēcīgu rūpniecisko bāzi, dinamisku pakalpojumu nozari, plaukstošu un kvalitatīvu lauksaimniecību, spēcīgām jūrniecības tradīcijām, savu vienoto tirgu un kopīgo valūtu un mūsu kā lielākā tirdzniecības bloka un ārvalstu tiešo ieguldījumu galvenā galamērķa pozīcijām. Bet mēs arī varam paļauties uz savām pamatīgajām vērtībām, demokrātiskajām iestādēm, rūpēm par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un solidaritāti, saudzīgo attieksmi pret vidi, kultūru

daudzveidību un dzimumu līdztiesības ievērošanu, kas ir tikai dažas no šīm vērtībām. Daudzas mūsu dalībvalstis ir vienas no inovatīvākajām un visattīstītākajām ekonomikas valstīm pasaulē. Tomēr vislielākās izredzes Eiropai gūt panākumus ir, rīkojoties kā Savienībai.

Iepriekš, saskaroties ar svarīgiem notikumiem, ES un tās dalībvalstis spēja tikt galā ar problēmām. Pagājušā gadsimta deviņdesmitajos gados Eiropa radīja vislielāko vienoto tirgu pasaulē, kurš bija balstīts uz kopīgu valūtu. Tikai pirms dažiem gadiem, jaunām dalībvalstīm pievienojoties Savienībai, tika izbeigts Eiropas sadalījums, bet citas valstis sāka ceļu uz pievienošanu vai ciešāku attiecību veidošanu ar Savienību. Pēdējos divos gados, pateicoties vienotai rīcībai krīzes kulminācijas brīdī un īstenojot Eiropas atveseļošanas plānu, izdevās novērst ekonomikas sabrukumu, bet mūsu labklājības sistēmas palīdzēja pasargāt cilvēkus no vēl lielākām grūtībām.

Eiropa spēj rīkoties krīzes apstākļos un pielāgot savu ekonomiku un sabiedrību. Šodien eiropieši atkal ir pārmaiņu priekšā – ir jānovērš krīzes radītās sekas, Eiropas strukturālās nepilnības un jāatrisina arvien asākas globālās problēmas.

Veicot šo uzdevumu, mūsu izešanai no krīzes ir jāklūst par ienākšanas punktu jaunā ekonomikā. Lai mūsu un nākamās paaudzes turpinātu baudīt augstu veselīgas dzīves kvalitāti, kam pamatā ir neatkārtojamie Eiropas sociālie modeļi, mums ir jārīkojas tagad. Tādēļ ir vajadzīga stratēģija, kas padarītu ES par gudru, ilgtspējīgu un sociāli integrējošu ekonomiku, kas nodrošina augstu nodarbinātības, rentabilitātes un sociālās kohēzijas līmeni. Tā ir stratēģija *Eiropa 2020*. Tā ir programma visām dalībvalstīm, lai veicinātu izaugsmi visiem, ņemot vērā dažādās vajadzības, atšķirīgo sākotnējo situāciju un valstu īpatnības.

2. GUDRA, ILGTSPĒJĪGA UN INTEGRĒJOŠA IZAUGSME

Kādu mēs gribam redzēt Eiropu 2020. gadā?

Stratēģijas *Eiropa 2020* pamatā ir jābūt trim prioritātēm¹.

- gudra izaugsme – uz zināšanām un inovāciju balstītas ekonomikas attīstība;
- ilgtspējīga izaugsme - resursu ziņā efektīvākas, videi nekaitīgākas un konkurētspējīgākas ekonomikas veicināšana;
- sociāli integrējoša izaugsme – tādas ekonomikas veicināšana, kurā ir augsts nodarbinātības līmenis un kas nodrošina ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju.

Šīs trīs prioritātes savstarpēji pastiprina cita citu; tās sniedz priekšstatu par Eiropas sociālo tirgus ekonomiku 21. gadsimtā.

Valda plašs konsenss par to, ka ES ir kopīgi jāvienojas par nelielu skaitu pamatmērķu 2020. gadam, lai virzītu mūsu centienus un progresu. Šiem mērķiem ir jāatspoguļo gudra, ilgtspējīga un integrējoša izaugsme. Tiem jābūt izmērāmiem un jāspēj atspoguļot situācijas dažādību dalībvalstīs, un tiem ir jābūt balstītiem uz pietiekami uzticamiem datiem, lai varētu veikt salīdzināšanu. Pamatojoties uz minēto, ir izvēlēti šādi mērķi, un to izpilde būs būtiska, lai līdz 2020. gadam gūtu panākumus.

---

¹ Šie temati tika ļoti atzinīgi novērtēti sabiedriskajā apspriešanā, ko organizēja Komisija. Sīkāku informāciju par apspriešanā paustajiem viedokļiem skatīt tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm.

- Nodarbinātības līmenim iedzīvotāju grupā no 20 līdz 64 gadiem no pašreizējiem 69 % būtu jāpieaug vismaz līdz 75 %, tostarp izmantojot sieviešu un vecāka gadagājuma darba ņēmēju lielāku nodarbinātību un migrantu labāku integrāciju darbaspēkā.
- Pašlaik Eiropas mērķis ir ieguldījumi pētniecībā un attīstībā 3 % apmērā no IKP. Šā mērķa īstenošana ļāva pievērst uzmanību tam, ka pētniecībā un attīstībā ir jāiegulda gan publiskajam, gan privātajam sektoram, bet tas ir vairāk vērsts uz ieguldījumu, nevis uz ietekmi. Nepārprotami ir jāuzlabo apstākļi privātajai pētniecībai un attīstībai ES, un to nodrošinās daudzi šajā stratēģijā ierosinātie pasākumi. Tāpat arī ir skaidrs, ka, skatot kopā pētniecību un attīstību un inovāciju, mēs iegūtu plašāku izdevumu diapazonu, kas būtu piemērotāks uzņēmējdarbībai un stimuliem ražīguma palielināšanai. Komisija ierosina saglabāt 3 % mērķi, vienlaikus izstrādājot rādītāju, kas atspoguļotu pētniecības un attīstības un inovācijas intensitāti.
- Samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas vismaz par 20 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni vai par 30%, ja tam ir atbilstoši nosacījumi²; atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu galīgajā enerģijas patēriņā palielināt līdz 20 %; un par 20 % palielināt energoefektivitāti.
- Mērķis izglītības iegūšanas jomā, ar kuru risina problēmu, kas saistīta ar skolas priekšlaicīgu pamešanu, ir samazināt skolas pamešanas rādītāju no pašreizējiem 15 % līdz 10 %, vienlaikus 2020. gadā no 31 % līdz vismaz 40 % paaugstinot to iedzīvotāju īpatsvaru vecuma grupā no 30 līdz 34 gadiem, kuriem ir pabeigta augstākā izglītība.
- To eiropiešu skaits, kuri dzīvo zem valsts nabadzības sliekšņa, būtu jāsamazina par 25 %, palīdzot izkļūt no nabadzības vairāk nekā 20 miljoniem cilvēku³.

Šie mērķi ir savstarpēji saistīti. Piemēram, austāks izglītības līmenis veicina nodarbinātību un progresu, un nodarbinātības līmeņa paaugstināšana palīdz samazināt nabadzību. Lielākas iespējas pētniecībai un attīstībai, kā arī inovācijai, visās tautsaimniecības nozarēs apvienojumā ar resursu augstāku efektivitāti uzlabos konkurētspēju un veicinās darbavietu radīšanu. Ieguldījumi tīrākās zema oglekļa satura tehnoloģijās palīdzēs mūsu videi, sekmēs cīņu pret klimata pārmaiņām un radīs jaunas uzņēmējdarbības un nodarbinātības iespējas. Mums jāvelta kopīga uzmanība šo mērķu sasniegšanai. Lai mainītu attieksmi un praksi ES nolūkā sasniegt šajos mērķos apkopotus rezultātus, būs vajadzīga spēcīga vadība, apņēmība un efektīvs izpildes mehānisms.

Šie mērķi ir reprezentatīvi un nav izsmeloši. Tie sniedz vispārēju ieskatu par to, kādai, pēc Komisijas domām, vajadzētu būt ES līdz 2020. gadam pēc galvenajiem parametriem. Tie neatspoguļo pieeju "viens izmērs der visiem". Katra dalībvalsts ir atšķirīga, un ES 27 ir daudzveidīgāka, nekā tā bija pirms desmit gadiem. Komisija uzskata, ka, neraugoties uz atšķirīgo attīstības un dzīves līmeni, ierosinātie mērķi attiecas uz visām dalībvalstīm – kā "vecajām", tā "jaunajām". Ieguldījumi pētniecībā un attīstībā, kā arī inovācijā, izglītībā un resursu ziņā efektīvās tehnoloģijās dos labumu tradicionālajām nozarēm, lauku rajoniem, kā arī pakalpojumu

² Eiropadomes 2009. gada 10. un 11. decembra sanāksmē tika secināts, ka saistībā ar pasaules mēroga vispusīgu nolīgumu laikposmam pēc 2012. gada ES atgādina savu piedāvājumu, proti, līdz 2020. gadam panākt 30 % samazinājumu salīdzinājumā ar 1990. gada rādītājiem ar nosacījumu, ka citas attīstītās valstis apņemas panākt līdzīgus emisiju samazinājumus un jaunattīstības valstis sniedz atbilstīgu ieguldījumu saskaņā ar saviem pienākumiem un attiecīgajām spējām.

³ Valsts nabadzības sliekšnis ir noteikts 60 % apmērā no vidējā izmantojamā ienākuma katrā dalībvalstī.

ekonomikām, kurās ir vajadzīgs augsts prasmju līmenis. Tas pastiprinās ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju. Lai nodrošinātu, ka visas dalībvalstis stratēģiju *Eiropa 2020* veido atbilstoši to konkrētajiem apstākļiem, Komisija ierosina šos ES mērķus pārvērst valstu mērķos un trajektorijās, kas atspoguļotu pašreizējo situāciju katrā dalībvalstī un to, kādu līmeni tās spēj sasniegt plašāku ES centienu ietvaros šo mērķu īstenošanā. Papildus dalībvalstu centieniem Komisija ES līmenī ierosinās vērienīgus pasākumus, kuru mērķis ir virzīt ES pa jaunu, ilgtspējīgāku izaugsmes ceļu. ES un valstu centieniem jābūt savstarpēji pastiprinošiem.

Gudra izaugsme — uz zināšanām un inovāciju balstīta ekonomika

Gudra izaugsme nozīmē, ka mūsu turpmākā izaugsme būs balstīta uz zināšanu nostiprināšanu un inovāciju. Šai nolūkā ir jāuzlabo mūsu izglītības kvalitāte un jānostiprina sniegums pētniecībā, veicinot inovāciju un zināšanu nodošanu visā Savienībā, pilnībā izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas un nodrošinot, ka novatoriskas idejas iespējams pārvērst jaunos produktos un pakalpojumos, kas rada izaugsmi un kvalitatīvas darbavietas un palīdz risināt sabiedrības problēmas Eiropas un pasaules mērogā. Lai gūtu panākumus, tas viss tomēr ir jāapvieno ar uzņēmējdarbību, finansēm un orientāciju uz lietotāju vajadzībām un tirgus iespējām.

Ir vajadzīga Eiropas rīcība šādās jomās.

- Inovācija. Izdevumi pētniecībai un attīstībai Eiropā ir mazāki par 2 % salīdzinājumā ar 2,6 % ASV un 3,4 % Japānā, un tas galvenokārt ir zemāka privāto ieguldījumu līmeņa dēļ. Svarīgas ir ne tikai pētniecībai un attīstībai izmantotās summas absolūta izteiksmē – Eiropai jāpievērš uzmanība pētniecībai un attīstībai izmantoto izdevumu ietekmei un struktūrai un jāuzlabo nosacījumi pētniecībai un attīstībai ES privātajā sektorā. Puse no atšķirībām salīdzinājumā ASV ir skaidrojama ar to, ka mums ir mazāk augsto tehnoloģiju uzņēmumu.
- Izglītība, mācības un mūžizglītība. Ceturtajai daļai no visiem skolēniem ir vāja lasītprasme, bet septītā daļa jauniešu pārāk agri pamet izglītību un mācības. Vidēju kvalifikācijas līmeni sasniedz aptuveni 50 %, bet tas bieži vien neatbilst darba tirgus vajadzībām. Salīdzinājumā ar 40 % ASV un 50 % Japānā mazāk nekā trešdaļai mūsu iedzīvotāju vecuma grupā no 25 līdz 34 gadiem ir universitātes grāds. Septītā daļa jauniešu pamet skolu, bet ceturtajai daļai ir vāja lasītprasme. Saskaņā ar Šanhajas rādītāju tikai divas Eiropas universitātes ir pasaules 20 labāko vidū.
- Digitālā sabiedrība. Pieprasījuma pēc informācijas un komunikāciju tehnoloģijām tirgus vērtība visā pasaulē ir 2000 miljardi euro, bet tikai ceturto daļu no tā nodrošina Eiropas uzņēmumi. Eiropa arī atpaliek ātrgaitas interneta ziņā, kas ietekmē tās inovācijas spējas, tostarp lauku reģionos, kā arī zināšanu un preču un pakalpojumu izplatīšanu tiešsaistē.

Rīcība saskaņā ar šo prioritāti atraisīs Eiropas inovācijas spējas, uzlabojot sekmju rādītājus un izglītības iestāžu kvalitāti un rezultātus un izmantojot digitālās sabiedrības ekonomiskās priekšrocības un ieguvumus sabiedrībai. Šī politika jāīsteno reģionālā, valstu un ES līmenī.

Pamatiniciatīva — "Inovācijas Savienība"

Šīs iniciatīvas mērķis ir pārorientēt pētniecības un attīstības un inovācijas politiku uz problēmām, ar kurām saskaras mūsu sabiedrība, piemēram, klimata pārmaiņām, enerģijas un resursu efektivitāti, veselību un demogrāfiskām pārmaiņām. Jānostiprina katrs inovācijas ķēdes posms – no teorētiskās pētniecības līdz tās komerciālai izmantošanai.

ES līmenī Komisija strādās pie tā, lai :

- pabeigtu Eiropas pētniecības telpas izveidi, izstrādātu stratēģiskās pētniecības programmu, kas pievēršas tādām problēmām kā energoapgādes drošība, transports, klimata pārmaiņās un resursu efektīva izmantošana, veselība un novecošana, videi draudzīgas ražošanas metodes un zemes apsaimniekošana, un pastiprinātu kopīgu programmu veidošanu ar dalībvalstīm un reģioniem;
- uzlabotu pamatnosacījumus, lai sekmētu inovāciju uzņēmumos (proti, izveidotu vienoto ES patentu un specializēto patentu tiesu, modernizētu autortiesību un preču zīmju sistēmu, uzlabotu MVU piekļuvi intelektuālā īpašuma aizsardzībai, paātrinātu savstarpēji savietojamu standartu noteikšanu; uzlabotu kapitāla pieejamību un pilnībā izmantotu ieprasījuma puses politiku, piemēram, izmantojot publisko iepirkumu un lietpratīgu regulējumu);
- uzsāktu Eiropas partnerības inovācijas jomā starp ES un valstu līmeņiem nolūkā paātrināt tādu tehnoloģiju izstrādi un izmantošanu, kas ir vajadzīgas konstatēto problēmu risināšanai. ES līmenī tas nozīmēs līdz 2020. gadam izveidot bioekonomiku, svarīgākās pamattehnoloģijas, lai veidotu Eiropas rūpniecības nākotni, un tehnoloģijas, kas ļautu vecāka gadagājuma cilvēkiem dzīvot patstāvīgi un aktīvi līdzdarboties sabiedrībā;
- pastiprinātu un turpinātu attīstīt ES instrumentu lomu nolūkā atbalstīt inovāciju (piemēram, strukturālos fondus, lauku attīstības fondus, pētniecības un attīstības pamatprogrammu, konkurētspējas un inovācijas pamatprogrammu un energotehnoloģiju stratēģisko plānu), tostarp ciešāk sadarbojoties ar EIB un racionalizējot administratīvās procedūras, lai atvieglotu piekļuvi finansējumam, īpaši MVU, un radītu inovatīvus stimulēšanas mehānismus, kas saistīti ar oglekļa emisiju kvotu tirgu, konkrēti, strauji augošiem uzņēmumiem;
- veicinātu zināšanu partnerības un nostiprinātu saites starp izglītību, uzņēmējdarbību, pētniecību un inovāciju, tostarp izmantojot ETI, un veicinātu uzņēmējdarbību, sniedzot atbalstu jauniem inovatīviem uzņēmumiem.

Valstu līmenī dalībvalstīm būs jāveic šādi uzdevumi:

- īstenot valstu (un reģionālās) pētniecības un attīstības un inovācijas sistēmu reformas, lai veicinātu izcilību un lietpratīgu specializāciju, pastiprināt sadarbību starp augstākajām mācību iestādēm, pētniecības organizācijām un uzņēmumiem, īstenot kopīgu programmu veidošanu un pastiprināt pārrobežu sadarbību jomās ar ES līmeņa pievienoto vērtību, un attiecīgi pielāgot valstu finansēšanas procedūras, lai nodrošinātu tehnoloģijas izplatīšanu visā ES teritorijā;
- Nodrošināt pietiekamu skaitu absolventu zinātnes, matemātikas un inženierzinātņu jomā un orientēt skolu programmas uz radošumu, inovāciju un uzņēmējdarbību;
- Noteikt prioritātes izdevumiem zināšanu jomā, tostarp izmantojot nodokļu stimulus un citus finanšu instrumentus, lai veicinātu lielākus privātos ieguldījumus pētniecībā un attīstībā.

Pamatiniciatīva — "Jaunatne kustībā"

Šīs iniciatīvas mērķis ir uzlabot Eiropas augstākās izglītības iestāžu darbību un starptautisko pievilcību un paaugstināt visu izglītības un mācību līmeņu vispārējo kvalitāti ES, apvienojot izcilību un vienlīdzību, šai nolūkā veicinot studentu un pasniedzēju mobilitāti, un uzlabot situāciju jauniešu nodarbinātības jomā.

ES līmenī Komisija strādās pie tā, lai

- integrētu un palielinātu ES mobilitāti, augstskolu un pētniecības programmas (piemēram, *Erasmus*, *Erasmus Mundus*, *Tempus* un *Marie Curie*) un sasaistītu tās ar valstu programmām un resursiem;
- paātrinātu austākās izglītības iestāžu modernizācijas programmas izpildi (mācību programmas, pārvaldība un finansējums), tostarp veicot augstskolu darbības un sekmju rādītāju salīdzinošo novērtēšanu starptautiskā kontekstā;
- izpētītu veidus, kā veicināt uzņēmējdarbību, izmantojot jauno speciālistu mobilitātes programmas;
- veicinātu neoficiālās un neformālās izglītības atzīšanu;
- uzsāktu jaunatnes nodarbinātības programmu, kurā uzsvērti politikas virzieni, kuru mērķis ir samazināt jauniešu bezdarba līmeni; tam būtu jāveicina dalībvalstīs un sociālo partneru starpā jauniešu ienākšana darba tirgū, izmantojot mācekļa darbu, stažēšanos vai citu darba pieredzi, tostarp shēmu ("Tava pirmā *EURES* darbavieta"), kas paredzēta nodarbinātības iespēju palielināšanai jauniešiem, atbalstot mobilitāti ES.

Valstu līmenī dalībvalstīm būs jāveic šādi uzdevumi.

- Nodrošināt efektīvus ieguldījumus visu līmeņu izglītības un mācību sistēmās (no pirmskolas līdz augstākajai izglītībai).
- Uzlabot sekmju rādītājus, katram segmentam (pirmskolas, pamatskolu, vidusskolu, arodskolu un augstskolu) piemērojot integrētu pieeju, kurā ietvertas galvenās kompetences un kuras mērķis ir samazināt skolas priekšlaicīgupamešanu.
- Palielināt izglītības sistēmu atvērtību un būtiskumu, veidojot valstu kvalifikācijas sistēmas un labāk nodrošinot sekmju rādītāju atbilstību darba tirgus vajadzībām.
- Uzlabot jauniešu ienākšanu darba tirgū, veicot integrētus pasākumus, kas ietver norādījumus, ieteikumus un mācekļa darbu.

Pamatiniciatīva — "Digitālā programma Eiropai"

Šīs iniciatīvas mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgus ekonomiskus un sociālus ieguvumus, ko sniedz vienots digitālais tirgus, kas balstīts uz ātrgaitas un īpaši ātru internetu un sadarbībspējīgām lietojumprogrammām, līdz 2013. gadam nodrošinot visiem plašjoslas piekļuvi un līdz 2020. gadam - piekļuvi daudz lielākam interneta ātrumam (30 Mbps un lielākam), un nodrošinot, ka 50 % vai vairāk Eiropas mājsaimniecību var abonēt interneta pieslēgumu ar ātrumu virs 100 Mbps.

ES līmenī Komisija strādās pie tā, lai

- nodrošinātu stabilu tiesisko regulējumu, kas stimulē ieguldījumus atvērta un konkurētspējīga ātrgaitas interneta infrastruktūrā un saistītos pakalpojumos;
- izstrādātu efektīvu radiofrekvenču spektra politiku;
- atvieglotu ES struktūrfondu izmantošanu šīs programmas īstenošanai;
- izveidotu tiešsaistes satura un pakalpojumu patiesu vienoto tirgu (t.i., drošus ES tīmekļa pakalpojumus bez robežām un digitālā satura tirgus ar augstu uzticēšanās un pašāvērtības līmeni), līdzsvarotu tiesisko regulējumu ar skaidriem tiesību režīmiem, sekmētu daudzteritoriālas licences, atbilstošu aizsardzību un atalgojumu tiesību turētājiem un aktīvu atbalstu Eiropas bagātīgā kultūras mantojuma digitalizācijai, un veidotu interneta pārvaldību pasaules mērogā;
- veiktu pētniecības un inovācijas fondu reformu un palielinātu atbalstu IKT jomā nolūkā nostiprināt Eiropas tehnoloģiju nozīmi galvenajās stratēģiskajās jomās un radītu apstākļus, lai strauji augoši MVU varētu kļūt par līderiem jaunajos tirgos, un veicinātu IKT inovāciju visās uzņēmējdarbības nozarēs;

- veicinātu interneta piekļuvi visiem Eiropas pilsoņiem un tā vispārēju izmantošanu, īpaši veicot pasākumus digitālās kompetences un pieejamības atbalstam.

Valstu līmenī dalībvalstīm būs jāveic šādi uzdevumi:

- izveidot ātrgaitas interneta funkcionējošas stratēģijas un plānot publisko finansējumu, tostarp struktūrfondus, tādām jomām, kurās privāti ieguldījumi tiek veikti nepilnīgi;
- izveidot tiesisko regulējumu būvdarbu koordinācijai nolūkā samazināt tīkla izvēšanas izmaksas;
- veicināt modernu un pieejamu tiešsaistes pakalpojumu izvēšanu un izmantošanu (piemēram, e-pārvalde, veselības aizsardzības pakalpojumi tiešsaistē, "gudrās mājas", digitālās prasmes, drošība).

Ilgspējīga izaugsme - resursu ziņā efektīvākas, videi nekaitīgākas un konkurētspējīgākas ekonomikas veicināšana

Ilgspējīga izaugsme nozīmē resursu ziņā efektīvas, ilgtspējīgas un konkurētspējīgas ekonomikas veidošanu, izmantojot Eiropas vadošo lomu sacensībā par jaunu procesu un tehnoloģiju, tostarp videi nekaitīgu tehnoloģiju, izstrādi, paātrinot inteligento tīklu ieviešanu, kuros izmanto IKT, kā arī ES mēroga tīklu izmantošanu un mūsu uzņēmumu konkurētspējas priekšrocību nostiprināšanu, īpaši ražošanas nozarē un MVU, kā arī palīdzot patērētājiem novērtēt resursu efektivitāti. Šāda pieeja palīdzēs ES gūt panākumus zemu oglekļa emisiju un ierobežotu resursu apstākļos, tajā pašā laikā novēršot vides degradāciju, bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un resursu nesaimniecisku izmantošanu. Tas arī būs pamatā ekonomiskajai, sociālajai un teritoriālajai kohēzijai.

Ir vajadzīga Eiropas rīcība šādās jomās.

- Konkurētspēja. ES labklājību vairoja tirdzniecība – pasaules mēroga eksports un izejvielu un arī gatavo preču imports. Saskaroties ar ierobežojumiem eksporta tirgos, kā arī attiecībā uz arvien lielāku izejvielu klāstu, nodrošinot augstāku ražīgumu, mums ir jāuzlabo sava konkurētspēja attiecībā pret galvenajiem tirdzniecības partneriem. Mums būs jārisina jautājums, kas saistīts ar salīdzinošo konkurētspēju euro zonā un ES kopumā. ES lielā mērā bija videi nekaitīgu risinājumu iniciatore, bet tās priekšrocības apdraud lielākie konkurenti, īpaši Ķīna un Ziemeļamerika. ES ir jāsauglabā vadošā loma videi nekaitīgu tehnoloģiju tirgū, lai nodrošinātu resursu efektīvu izmantošanu visa tautsaimniecībā, vienlaikus novēršot trūkumus galvenajās tīkla infrastruktūrās un tādejādi veicinot mūsu rūpniecisko konkurētspēju.
- Cīņa pret klimata pārmaiņām. Lai sasniegtu mūsu mērķus klimata jomā, nākamajos desmit gados emisiju līmenis ir jāsamazina ievērojami ātrāk nekā iepriekšējā desmitgadē un pilnībā jāizmanto tādu jauno tehnoloģiju iespējas kā oglekļa saistīšana un atdalīšana. Resursu efektivitātes uzlabošana palīdzētu būtiski samazināt emisijas, ļautu ietaupīt līdzekļus un sekmētu ekonomikas izaugsmi. Tas attiecas uz visām, nevis tikai tām tautsaimniecības nozarēm, kas rada daudz emisiju. Mums arī jānostiprina mūsu valstu ekonomikas noturība pret klimata pārmaiņu radītajiem riskiem un spēja novērst katastrofas un reaģēt uz tām.
- Tīra un efektīva enerģija. Sasniedzot mērķus enerģētikas jomā, naftas un gāzes imports līdz 2020. gadam samazinātos par 60 miljoniem euro. Tas nav tikai finansiāls ietaupījums, bet gan būtisks energoapgādes drošības nosacījums. Turpmāks progress Eiropas enerģijas tirgus integrācijā var nodrošināt papildu 0,6 % līdz 0,8 % no IKP. Tikai izpildot ES mērķi izmantot 20 % enerģijas no atjaunojamiem enerģijas avotiem, ES ir iespējams radīt vairāk

nekā 600 000 darbavietu. Apvienojumā ar 20 % energoefektivitātes mērķi būtu iespējams radīt krietni vairāk nekā 1 miljonu jaunu darbavietu.

Rīcība saskaņā ar šo prioritāti prasīs mūsu saistību izpildi emisiju samazināšanā tādā veidā, lai panāktu maksimālu ieguvumu un pēc iespējas samazinātu izmaksas, tostarp izplatot inovatīvus tehnoloģiskus risinājumus. Turklāt mums ir jānosaka par mērķi nodalīt izaugsmi no enerģijas izmantošanas un kļūt par resursu ziņā efektīvāku ekonomiku; tas ne tikai dos Eiropai konkurences priekšrocības, bet arī samazinās tās atkarību no ārvalstu izejvielu avotiem un izstrādājumiem.

Pamatiniciatīva — "Resursu ziņā efektīva Eiropa"

Šim mērķim ir jāatbalsta pāreja uz resursu ziņā efektīvu ekonomiku ar zemu oglekļa emisiju saturu, kura efektīvi izmanto visus savus resursus. Šīs iniciatīvas mērķis ir nodalīt ekonomikas izaugsmi no resursu un enerģijas izmantošanas, samazināt CO₂ emisijas, palielināt konkurētspēju un sekmēt lielāku energoapgādes drošību.

ES līmenī Komisija strādās pie tā, lai:

- ES finanšu instrumentus (piemēram, lauku attīstības fondu, struktūrfondus, pētniecības un attīstības pamatprogrammu, TEN, EIB) izmantotu saskaņotas finansēšanas stratēģijas ietvaros, kas apvieno ES un valstu publisko un privāto finansējumu;
- nostiprinātu regulējumu uz tirgu balstītu instrumentu izmantošanai (piemēram, emisiju tirdzniecība, enerģijas nodokļu pārskatīšana, valsts atbalsta shēmas, kas sekmē videi nekaitīga publiskā iepirkuma plašāku izmantošanu);
- sniegtu priekšlikumus oglekļa īpatsvara samazināšanai transporta nozarē, dodot ieguldījumu konkurētspējas palielināšanā. To var izdarīt, izmantojot pasākumu kompleksu, piemēram, tādus infrastruktūras pasākumus kā elektroenerģijas mobilitātes tīkla infrastruktūru paātrināta izvēršana, satiksmes inteligenta pārvaldība, uzlabota loģistika, pastāvīga CO₂ emisiju samazināšana vieglo automobiļu, aviācijas un jūras transporta nozarē, tostarp nozīmīgas Eiropas iniciatīvas par videi nekaitīgiem automobiļiem uzsākšana, kas sekmēs elektrisko un hibrīdu automobiļu ieviešanu, izmantojot dažādu veidu pētniecības pasākumus, nosakot kopīgus standartus un izstrādājot vajadzīgo infrastruktūras atbalstu;
- paātrinātu stratēģisku projektu ar lielu Eiropas līmeņa pievienoto vērtību, īpaši pārrobežu posmu un mezgla punktu projektus (pilsētas, ostas, loģistikas platformas), lai novērstu būtiskus trūkumus;
- kā vienu no prioritātēm pabeigtu enerģijas iekšējā tirgus izveidi un īstenotu stratēģisko energotehnoloģiju (SET) plānu, veicinot atjaunojamu enerģijas avotu izmantošanu vienotajā tirgū;
- sniegtu iniciatīvu, lai modernizētu Eiropas tīklus, tostarp Eiropas enerģētikas tīklus, nolūkā izveidot Eiropas supertīklu, inteligentos tīklus un starpsavienojumus, īpaši pievienojot šim tīklam atjaunojamās enerģijas avotus (ar struktūrfondu un EIB atbalstu). Tas ietver ES stratēģiski svarīgu infrastruktūras projektu veicināšanu Baltijas, Balkānu, Vidusjūras un Eirāzijas reģionos;
- pielāgotu un īstenotu pārskatīto energoefektivitātes rīcības plānu un veicinātu nozīmīgu programmu resursu efektivitātes jomā (atbalstot MVU, kā arī mājsaimniecības), izmantojot struktūrfondus un citus fondus, lai jau esošo un ļoti sekmīgo inovatīvo ieguldījumu shēmu modeļu ietvaros saņemtu jaunu finansējumu; tam būtu jāveicina izmaiņas patēriņa un ražošanas modeļos;
- radītu priekšstatu par strukturālajām un tehnoloģiskajām pārmaiņām, kas ir vajadzīgas, lai līdz 2050. gadam pārietu uz zema oglekļa satura, resursu ziņā efektīvu un klimata ziņā noturīgu ekonomiku, kas ļaus ES sasniegt tās emisiju samazināšanas un bioloģiskās daudzveidības mērķus; tas ietver katastrofu novēršanu un reaģēšanu uz tām, kohēzijas, lauksaimniecības, lauku attīstības un jūrniecības politikas ieguldījuma izmantošanu, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām, īpaši izmantojot pielāgošanās pasākumus, kas balstīti uz resursu efektīvāku izmantošanu, kuri palīdzēs uzlabot arī nodrošinātību ar pārtiku pasaulē.

Valstu līmenī dalībvalstīm būs jāveic šādi uzdevumi:

- pamazām atcelt videi kaitējošas subsīdijas, izņēmumus attiecinot vienīgi uz cilvēkiem ar īpašām sociālajām vajadzībām;
- izvērst tādas uz tirgu balstītas instrumentus kā fiskālās iniciatīvas un iepirkums, lai pielāgotu ražošanas un patēriņa metodes;
- attīstīt "inteligentu", modernizētu un pilnībā savstarpēji savienotu transporta un enerģētikas infrastruktūru un pilnībā izmantot IKT;
- nodrošināt tādu infrastruktūras projektu saskaņotu īstenošanu ES pamattīklā, kuri būtiski palielina ES kopējās transporta sistēmas efektivitāti;
- Pievērsties transporta pilsētu dimensijai, kur rodas daudz sastrēgumu un emisiju;
- Izmantot regulējumu, veidojot darbības standartus un tādas uz tirgu balstītas instrumentus kā nodokļi, subsīdijas un iepirkums, lai samazinātu enerģijas patēriņu un resursu izmantošanu, un izmantot struktūrfondus, lai veiktu ieguldījumus sabiedrisko ēku energoefektivitātē, kā arī efektīvākā pārstrādē;
- Stimulēt energotaupības instrumentus, ar kuru palīdzību var paaugstināt efektivitāti energoietilpīgās nozarēs, piemēram, nozarēs, kas balstītas uz IKT izmantošanu.

Pamatiniciatīva — "Rūpniecības politika globalizācijas laikmetā"

Ekonomikas krīze smagi skāra rūpniecību un īpaši MVU, un visām nozarēm ir problēmas, kas saistītas ar globalizāciju un savu ražošanas procesu un izstrādājumu pielāgošanu ekonomikai ar zemu oglekļa emisiju saturu. Šo problēmu ietekme katrā nozarē būs atšķirīga, dažām var nākties "radīt sevi" no jauna, bet citām tā sniegs jaunas uzņēmējdarbības iespējas. Komisija cieši sadarbosies ar ieinteresētajām personām dažādās nozarēs (uzņēmējdarbība, arodbiedrības, akadēmiskās aprindas, VNO, patērētāju organizācijas) un izstrādās struktūru modernai rūpniecības politikai, lai atbalstītu uzņēmējdarbību, virzītu rūpniecību un palīdzētu tai sagatavoties šo uzdevumu risināšanai, veicinātu Eiropas primārās ražošanas, ražošanas un pakalpojumu nozares un palīdzētu tām izmantot iespējas, ko piedāvā globalizācija un videi nekaitīga ekonomika. Šī struktūra pievērsīsies visiem vērtību ķēdes elementiem, kuru starptautiskā vērtība arvien pieaug, sākot ar piekļuvi izejvielām un beidzot ar garantijas remontu.

ES līmenī Komisija strādās pie tā, lai

- izveidotu rūpniecības politiku, kas rada vislabāko vidi stabilas, konkurētspējīgas un diversificētas rūpnieciskās bāzes uzturēšanai un attīšanai Eiropā, kā arī atbalsta ražojošo nozaru pāreju uz lielāku energoefektivitāti un resursu efektivitāti;
- izstrādātu horizontālu pieeju rūpniecības politikai, apvienojot dažādus politikas instrumentus (piemēram, lietpratīgu regulējumu, modernizētu publisko iepirkumu un konkurences noteikumus, un standartu noteikšanu);
- uzlabotu uzņēmējdarbības vidi, īpaši MVU, tostarp samazinot uzņēmējdarbības darījumu izmaksas Eiropā, veicinot klasterus un uzlabojot piekļuvi finansējumam par pieņemamu cenu;
- veicinātu grūtībās nonākušu nozaru pārstrukturēšanu uz nākotnē vērstu darbību, tostarp veicot strauju pārkvalifikāciju uz jaunajām strauji augošajām nozarēm un tirgiem saņemot atbalstu ar ES valsts atbalsta režīma un/vai Globalizācijas pielāgošanās fonda starpniecību;
- veicinātu tehnoloģijas un ražošanas metodes, kas samazina dabas resursu izmantošanu, un palielinātu ieguldījumus ES esošajos dabas resursos;
- veicinātu MVU internacionalizāciju;
- panāktu, ka transporta un loģistikas tīkli visā Savienībā nodrošina rūpniecības nozarei efektīvu piekļuvi vienotajam tirgum un starptautiskajiem tirgiem;
- izstrādātu efektīvu kosmosa politiku nolūkā nodrošināt instrumentus un atrisināt dažas no svarīgākajām globālajām problēmām un īpaši ieviest *Galileo* un *GMES*;

- palielinātu Eiropas tūrisma nozares konkurētspēju;
- pārskatītu noteikumus nolūkā atbalstīt pakalpojumu un ražošanas nozaru pāreju uz resursu efektīvāku izmantošanu, tostarp efektīvāku pārstrādi; uzlabotu Eiropas standartu noteikšanas darbu, lai Eiropas un starptautiskie standarti būtu samēroti ar Eiropas rūpniecības ilgtermiņa konkurētspēju. Tas ietvers svarīgāko pamattehnoloģiju komerciālas izmantošanas un ieviešanas veicināšanu;
- atjaunotu ES stratēģiju korporatīvās sociālās atbildības veicināšanai, kas ir svarīgs elements, lai nodrošinātu darba ņēmēju un patērētāju ilgtermiņa uzticēšanos.

Valstu līmenī dalībvalstīm būs jāveic šādi uzdevumi:

- uzlabot nosacījumus intelektuālā īpašuma komerciālai izmantošanai;
- uzlabot uzņēmējdarbības vidi, īpaši inovatīviem MVU, tostarp izmantojot publiskā sektora iepirkumu, lai atbalstītu stimulus inovācijai;
- Samazināt administratīvo slogu uzņēmumiem un uzlabot uzņēmējdarbības tiesību aktu kvalitāti;
- Cieši sadarboties ar ieinteresētajām personām dažādās jomās (uzņēmējdarbība, arodbiedrības, akadēmiskās aprindas, NVO, patērētāju organizācijas), lai apzinātu trūkumus un izstrādātu kopīgu analīzi par to, kā uzturēt spēcīgu rūpniecisko un zināšanu bāzi un nodrošināt ES iespēju izvirzīties par pasaules mēroga līderi ilgtspējīgas attīstības ziņā..

Integrējoša izaugsme – ekonomika, kurā ir augsts nodarbinātības līmenis un kas nodrošina ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju

Sociāli integrējoša izaugsme ir iespēju došana cilvēkiem, nodrošinot augstu nodarbinātības līmeni, ieguldot prasmēs, apkarojot nabadzību un modernizējot darba tirgus un mācību un sociālās aizsardzības sistēmas, lai palīdzētu cilvēkiem paredzēt un pārvaldīt pārmaiņas un veidotu vienotu sabiedrību. Tāpat arī ir svarīgi, lai ieguvumi no ekonomiskās izaugsmes būtu pieejami visās Savienības daļās, tostarp tās attālākajos reģionos, tādējādi nostiprinot teritoriālo kohēziju. Tas ir saistīts ar piekļuvi un iespējām visiem un visā dzīves ciklā. Eiropai ir pilnībā jāizmanto sava darbaspēka potenciāls, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar iedzīvotāju novecošanos, un vairotu konkurenci pasaules mērogā. Lai palielinātu darbaspēka līdzdalību un tādējādi sekmētu izaugsmi un sociālo kohēziju, būs vajadzīga politika dzimumu līdztiesības veicināšanai.

Ir vajadzīga Eiropas rīcība šādās jomās.

- Nodarbinātība. Demogrāfisko pārmaiņu dēļ draud sarukt mūsu darbaspēks. Salīdzinājumā ar vairāk nekā 70 % ASV un Japānā Eiropā ir nodarbinātas tikai divas trešdaļas darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju. Īpaši zems ir sieviešu un vecāka gadagājuma cilvēku nodarbinātības līmenis. Krīze smagi skāra jauniešus, kuru vidū bezdarba līmenis pārsniedz 21 %. Pastāv liels risks, ka cilvēki, kas ir attālinājušies no darba dzīves vai nav tai pietiekami piesaistīti, varētu zaudēt savas pozīcijas darba tirgū.
- Prasmes. Aptuveni 80 miljoniem cilvēku ir zema kvalifikācija vai tikai pamata prasmes, savukārt mūžizglītība galvenokārt dod labumu izglītotākiem cilvēkiem. Līdz 2020. gadam 16 miljoniem darbavietu būs vajadzīga augsta kvalifikācija, bet pieprasījums pēc zemas kvalifikācijas darbiniekiem samazināsies par 12 miljoniem. Lai paildzinātu darba mūžu, būs vajadzīga arī iespēja visas dzīves laikā apgūt un attīstīt jaunas prasmes.
- Nabadzības apkarošana. Pirms krīzes nabadzība draudēja 80 miljoniem cilvēku. No tiem 19 miljoni ir bērni. No visiem strādājošajiem 8 % nepelna pietiekami, lai pārvarētu nabadzības sliekšni. Īpaši apdraudēti šajā ziņā ir bezdarbnieki.

Rīcība saskaņā ar šo prioritāti prasīs modernizēt un nostiprināt mūsu nodarbinātības, izglītības un mācību politiku un sociālās aizsardzības sistēmas, palielinot nodarbinātību un samazinot strukturālo bezdarbu, kā arī palielinot korporatīvo sociālo atbildību uzņēmējdarbības aprindās. Šajā sakarā svarīga būs bērnu un citu apgādājamo personu aprūpes iestāžu pieejamība. Lai pielāgotos jauniem apstākļiem un iespējamai karjeras maiņai, svarīgi būs īstenot elastdrošības principus un dot iespēju cilvēkiem apgūt jaunas prasmes. Lai nodrošinātu, ka ikviens ir ieguvējs no izaugsmes, būs vajadzīgs liels darbs, lai apkarotu nabadzību un sociālo atstumtību un samazinātu nevienlīdzību veselības jomā. Lai panāktu sociālo kohēziju un lielāku ražīgumu, tikpat svarīga būs mūsu spēja risināt tādas nākotnes uzdevumus kā iedzīvotāju veselīgas un aktīvas novecošanas veicināšana.

Pamatiniatīva — "Jaunu prasmju un darbvietu programma"

Šīs iniciatīvas mērķis ir radīt apstākļus darba tirgu modernizācijai, lai paaugstinātu nodarbinātības līmeni un nodrošinātu mūsu sociālo modeļu ilgtspēju. Tas nozīmē dot cilvēkiem iespējas, apgūstot jaunas prasmes, kas ļauj mūsu pašreizējam un turpmākajam darbaspēkam pielāgoties jauniem apstākļiem un iespējamai karjeras maiņai, samazināt bezdarbu un paaugstināt darba ražīgumu.

ES līmenī Komisija strādās pie tā, lai

- kopā ar Eiropas sociālajiem partneriem definētu un īstenotu elastdrošības programmas otro posmu, apzinātu veidus, kā labāk pārvaldīt pārmaiņas ekonomikā un apkarot nabadzību un paaugstināt aktivitātes līmeni;
- atbilstoši lietpratīga regulējuma principiem pielāgotu tiesisko regulējumu jauniem darba organizācijas modeļiem (piemēram, darbalaiks, norīkoti darba ņēmēji) un jauniem apdraudējumiem drošībai un veselības aizsardzībai darbā;
- sekmētu un atvieglotu darba ņēmēju mobilitāti ES un nodrošinātu darba piedāvājuma un pieprasījuma labāku atbilstību, nodrošinot atbilstošu struktūrfondu un īpaši Eiropas Sociālā fonda (ESF) finansiālo atbalstu, un veicinātu tālredzīgu un visaptverošu darbaspēka migrācijas politiku, kas elastīgi reaģētu uz darba tirgu prioritātēm un vajadzībām;
- nostiprinātu sociālo partneru resursus un pilnībā izmantotu sociālā dialoga iespējas problēmu risināšanā visos līmeņos (ES, valstu/reģionālajā, nozaru, uzņēmumu) un veicinātu ciešāku sadarbību starp darba tirgus iestādēm, tostarp dalībvalstu valsts nodarbinātības dienestiem;
- sniegtu spēcīgu impulsu sadarbības stratēģiskajam pamatam izglītības un mācību jomā, iesaistot visas ieinteresētās personas. Tā rezultātā būtu jāīsteno mūžizglītības principi (sadarbībā ar dalībvalstīm, sociālajiem partneriem, ekspertiem), tostarp izstrādājot elastīgas mācību metodes starp dažādām starp dažādām izglītības un mācību jomām un līmeņiem un palielinot arodizglītības un arodmācību pievilcību. Lai izstrādātu sociālo partneru iniciatīvu šajā jomā, ir jāapspriežas ar sociālajiem partneriem Eiropas līmenī;
- nodrošinātu, ka kompetences, kas ir vajadzīgas, lai piedalītos turpmākās mācībās un darba tirgū, tiek iegūtas un atzītas vispārējā, arodizglītībā, augstākajā un pieaugušo izglītībā, un izstrādātu vienotu terminoloģiju un instrumentu izglītībai/mācībām un darbam - Eiropas prasmju, kompetenču un profesiju sistēmu (*ESCO*).

Valstu līmenī dalībvalstīm būs jāveic šādi uzdevumi.:

- īstenot valstu elastdrošības risinājumus, par kuriem vienojās Eiropadomē, lai samazinātu darba tirgus segmentāciju un atvieglotu pāreju, kā arī lai sekmētu darba un ģimenes dzīves apvienošanu;
- pārskatīt un regulāri uzraudzīt nodokļu un atvieglojumu sistēmu efektivitāti, lai panāktu, ka darbs atmaksājas, vienlaikus atceļot pasākumus, kas kavē pašnodarbinātību;
- veicināt jaunus darba un privātās dzīves līdzsvara veidus un aktīvas novecošanas politiku un palielināt dzimumu līdztiesību;
- veicināt un pārraudzīt sociāla dialoga rezultātu efektīvu īstenošanu;
- sniegt spēcīgu stimulu Eiropas kvalifikācijas sistēmas īstenošanai, izveidojot valstu kvalifikācijas sistēmas;

- nodrošināt, lai kompetences, kas ir vajadzīgas, lai piedalītos turpmākās mācībās un darba tirgū, tiek iegūtas un atzītas vispārējā, arodizglītībā, augstākajā un pieaugušo izglītībā, ieskaitot neoficiālās un neformālās mācības;
- veidot partnerības starp izglītības/mācību un strādājošo aprindām, īpaši iesaistot sociālos partnerus izglītības un mācību nodrošināšanas plānošanā.

Pamatiniciatīva — "Eiropas platforma cīņai pret nabadzību"

Šīs iniciatīvas mērķis ir nodrošināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, turpinot Eiropas gada cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību ietvaros aizsākto darbu, lai palielinātu informētību par to cilvēku pamattiesībām, kuri saskaras ar nabadzību un sociālo atstumtību, un atzītu šīs tiesības, dodot viņiem iespēju dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi un aktīvi līdzdarboties sabiedrībā.

ES līmenī Komisija strādās pie tā, lai

- sociālās atstumtības un sociālās aizsardzības koordinācijas atklāto metodi pārveidotu sadarbības, salīdzinošas pārskatīšanas un labas prakses apmaiņas platformā un padarītu to par instrumentu, lai stiprinātu publisko un privāto dalībnieku apņemšanos mazināt sociālo atstumtību un veiktu konkrētus pasākumus, tostarp izmantojot struktūrfondu un īpaši ESF mērķtiecīgu atbalstu;
- veidotu un īstenotu programmas, lai veicinātu sociālo inovāciju attiecībā uz vismazāk aizsargātajām iedzīvotāju grupām, īpaši nodrošinot inovatīvu izglītību, mācības un nodarbinātības iespējas trūcīgajām kopienām, lai apkarotu diskrimināciju (piemēram, attiecībā uz invalīdiem) un izstrādātu jaunu programmu migrantu integrācijai, lai tie varētu pilnībā izmantot savu potenciālu;
- veiktu sociālās aizsardzības un pensiju sistēmas atbilstības un ilgtspējas novērtējumu un apzinātu veidus, kā nodrošināt veselības aprūpes sistēmu labāku pieejamību.

Valstu līmenī dalībvalstīm būs jāveic šādi uzdevumi:

- veicināt kopīgu kolektīvo un individuālo atbildību cīņā pret nabadzību un sociālo atstumtību;
- definēt un īstenot pasākumus, kas vērsti uz konkrētu situāciju risināšanu īpašās riska grupās (piemēram, ģimenes, kurās ir tikai viens no vecākiem, vecāka gadagājuma sievietes, mazākumtautības, romi, invalīdi un bezpajumnieki);
- pilnībā izmantot to sociālā nodrošinājuma sistēmas, lai nodrošinātu atbilstošu ieņēmumu atbalstu un veselības aprūpes pieejamību.

3. TRŪKSTOŠIE ĶĒDES POSMI UN VĀJĀS VIETAS

Jāizmanto visi ES politikas virzieni, instrumenti un tiesību akti, kā arī finanšu instrumenti, lai izpildītu šīs stratēģijas mērķus. Komisija plāno pastiprināt tādus galvenos politikas virzienus un tās instrumentus kā vienotais tirgus, budžets un ES ārējā ekonomikas programma, lai pievērstos stratēģijas *Eiropa 2020* mērķu izpildei. *Eiropa 2020* neatņemama sastāvdaļa ir darbības mērķi, kuru uzdevums ir pilnībā atbalstīt šo stratēģiju.

3.1. Vienotais tirgus 21. gadsimtā

Izaugsmei un darbavietu radīšanai ļoti svarīgs ir spēcīgāks, dziļāks un plašāks vienotais tirgus. Tomēr pašreizējās tendences liecina par pagurumu integrācijas jomā un vilšanos attiecībā uz vienoto tirgu. Krīze vairoja kārdinājumu pakļauties ekonomiskajam nacionālismam. Komisijas modrība un kopīga atbildības sajūta ar dalībvalstīm novērsa tieksmi uz šķelšanos. Lai atdzīvinātu vienotā tirgus īstenošanu, ir vajadzīgs jauns stimuls – patiesa politiska apņemšanās, ko var

nodrošināt iepriekšminēto iniciatīvu ātra pieņemšana. Lai īstenotu šādu apņemšanos, būs jāapvieno vairāki pasākumi nepilnību novēršanai vienotajā tirgū.

Uzņēmumi un pilsoņi katru dienu saskaras ar realitāti – neraugoties uz to, ka pastāv vienotais tirgus, joprojām saglabājas šķēršļi pārrobežu darbībai. Tie saprot, ka tikli nav pietiekami savstarpēji savienoti un vienotā tirgus noteikumu piemērošana ir nevienmērīga. Bieži vien uzņēmumiem un pilsoņiem, lai veiktu vienu un to pašu darījumu, joprojām jātiek galā ar problēmām, ko rada 27 dažādas juridiskās sistēmas. Kamēr mūsu uzņēmumi joprojām saskaras ar ikdienas realitāti – sadrumstalotību un atšķirīgiem noteikumiem –, to Ķīnas, ASV vai Japānas konkurenti var pilnībā smelties spēku no saviem lielajiem vietējiem tirgiem.

Vienotā tirgus iecere radās, pirms parādījās internets, pirms informācijas un komunikācijas tehnoloģijas kļuva par vienu no galvenajiem izaugsmes virzītājspēkiem un pirms pakalpojumi kļuva par tik dominējošu Eiropas ekonomikas sastāvdaļu. Jaunu pakalpojumu rašanās (piemēram, saturs un plašsaziņas līdzekļi, veselība, lietpratīga enerģijas uzskaitē) liecina par milzīgu potenciālu, bet Eiropa šo potenciālu izmanto vienīgi tad, kad būs pārvarēta sadrumstalotība, kas pašlaik kavē tiešsaistes satura plūsmu un traucē piekļuvi patērētājiem un uzņēmumiem.

Lai virzītu vienoto tirgu tā, lai tas kalpotu Eiropas stratēģijas 2020. gadam mērķiem, ir vajadzīgi labi funkcionējoši un labi savienoti tirgi, kuros konkurence un patērētāju piekļuve stimulē izaugsmi un inovāciju. Pamatojoties uz Pakalpojumu direktīvu, ir jāizveido atvērta pakalpojumu vienotais tirgus, vienlaikus nodrošinot patērētājiem sniegto pakalpojumu kvalitāti. Pilnībā īstenojot Pakalpojumu direktīvu, par 45 % pieaugtu komercpakalpojumu tirdzniecība un par 25 % - ārvalstu tiešie ieguldījumi, kas radītu IKP pieaugumu par 0,5 % līdz 1,5 %.

Jāuzlabo MVU piekļuve vienotajam tirgum. Uzņēmējdarbība jāattīsta, balstoties uz konkrētām politikas iniciatīvām, tostarp uz uzņēmējdarbības tiesību vienkāršošanu (bankrota procedūras, privātuzņēmumu statūti utt.), un iniciatīvām, kas ļauj uzņēmējiem atsākt darbību pēc neveiksmes. Pilsoņiem jābūt pilntiesīgai lomai vienotajā tirgū. Tādēļ ir jānostiprina to spēja un uzticēšanās iegādāties preces un pakalpojumus pāri robežām, īpaši tiešsaistē.

Īstenojot konkurences politiku, Komisija nodrošinās, ka vienotais tirgus arī turpmāk paliek atvērta tirgus, kurā saglabātas vienlīdzīgas iespējas uzņēmumiem un tiek apkarots nacionālais protekcionisms. Tomēr lielāku ieguldījumu *Eiropa 2020* mērķu sasniegšanā dos konkurences politika. Ar konkurences politiku panāk, ka tirgi nodrošina pareizo vidi inovācijai, piemēram, novēršot patentu un īpašuma tiesību pārkāpumus. Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas un pret konkurenci vērstu vienošanos starp uzņēmumiem novēršana sniedz pārliecību par stimuliem inovācijai. Arī valsts atbalsta politika var aktīvi un pozitīvi ietekmēt *Eiropa 2020* mērķu sasniegšanu, sekmējot un atbalstot inovatīvāku, efektīvāku un videi nekaitīgāku tehnoloģiju iniciatīvas, vienlaikus veicinot valsts atbalsta pieejamību ieguldījumiem, riska kapitālam un pētniecības un attīstības finansēšanai.

Komisija ierosinās pasākumus vienotā tirgus trūkumu novēršanai,

- nostiprinot struktūras, lai savlaicīgi un pareizi īstenotu vienotā tirgus pasākumus, tostarp tīklu regulējumu, Pakalpojumu direktīvu un finanšu tirgus regulējošo tiesību un uzraudzības aktu kopumu, tos efektīvi piemērotu un problēmu gadījumā tās ātri atrisinātu;
- turpinot lietpratīga regulējuma programmu, tostarp apsverot regulu, nevis direktīvu plašāku izmantošanu, veicot spēkā esošo tiesību aktu *ex-post* novērtēšanu, turpinot tirgus

pārraudzību, samazinot administratīvo slogu, likvidējot nodokļu šķēršļus, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi, īpaši MVU, un atbalstot uzņēmējdarbību;

- pielāgojot ES un valstu tiesību aktus digitālajam laikmetam, lai veicinātu satura apriti, nodrošinot patērētājiem un uzņēmumiem augstu uzticēšanās līmeni. Šai nolūkā ir jāatjaunina noteikumi par atbildību, garantijām, piegādi un strīdu risināšanu;
- atvieglot un padarot lētāku uzņēmumiem un patērētājiem līgumu noslēgšanu ar partneriem citās ES valstīs, īpaši piedāvājot saskaņotus patērētāju līgumu risinājumus un ES parauga līgumu klauzulas un virzoties uz fakultatīvajām Eiropas līgumtiesībām;
- atvieglot un padarot lētāku uzņēmumiem un patērētājiem līgumu piemērošanu un tiesas spriedumu un citu dokumentu atzīšanu citās ES valstīs.

3.2. Ieguldījumi attīstībā — kohēzijas politika, ES budžeta un privātā finansējuma izmantošana

Lai nodrošinātu enerģijas un visu spēju izmantošanu un orientāciju uz stratēģijas *Eiropa 2020* prioritāšu īstenošanu, tās pamatā joprojām būs ekonomiskā, sociāla un teritoriāla kohēzija. Lai dalībvalstīs un reģionos īstenotu gudras, ilgtspējīgas un integrējošas izaugsmes prioritātes, svarīgi izpildes mehānismi ir Kohēzijas politika un struktūrfondi, kas ir nozīmīgi paši par sevi.

Finanšu krīze ļoti ietekmēja Eiropas uzņēmumu un valdību spēju finansēt ieguldījumu un inovācijas projektus. Lai sasniegtu stratēģijas *Eiropa 2020* mērķus, svarīga ir regulējošā vide, kas finanšu tirgus padara gan efektīvus, gan drošus. Eiropai arī jādara viss iespējamais, lai saņemtu finanšu līdzekļus, izvēlētos jaunus veidus, kā izmantot apvienotu privāto un publisko finansējumu, un radītu inovatīvus instrumentus vajadzīgo ieguldījumu finansēšanai, tostarp publiskas un privātas partnerības. Eiropas Investīciju banka un Eiropas Investīciju fonds var dot ieguldījumu "virtuālā cikla" atbalstam, kura ietvaros partnerībā ar daudzajām sabiedriskajām iniciatīvām un shēmām, kuras jau darbojas valstu līmenī, var ienesīgi finansēt inovāciju un uzņēmējdarbību - no ieguldījumiem agrīnā uzņēmējdarbības attīstības posmā līdz iekļaušanai biržas sarakstos.

ES daudzgadu finanšu shēmā būs jāatspoguļo arī ilgtermiņa izaugsmes prioritātes. Tiklīdz prioritātes būs noteiktas, Komisija plāno tās iekļaut priekšlikumos nākamajai daudzgadu finanšu shēmai, kas jāiesniedz nākošajā gadā. Jāapspiež ne tikai finansējuma līmeņi, bet arī tas, kā jāveido dažādi finansēšanas instrumenti, piemēram, struktūrfondi, lauksaimniecības un lauku attīstības fondi, pētniecības pamatprogramma un konkurētspējas un inovācijas pamatprogramma (KIP), lai sasniegtu stratēģijas *Eiropa 2020* mērķus, nodrošinātu efektivitāti un ES pievienoto vērtību. Būs svarīgi rast veidus, kā palielināt ES budžeta ietekmi – neraugoties uz nelielo apjomu, ja budžets tiek rūpīgi plānots, tam var būt svarīga katalizatora ietekme.

Komisija ierosinās pasākumus, lai izstrādātu novatoriskus finansēšanas risinājumus *Eiropa 2020* mērķu atbalstam, veicot šādus pasākumus.

- Pilnībā izpētīt iespējas uzlabot pašreizējā ES budžeta efektivitāti un iedarbīgumu, stingrāk nosakot prioritātes un labāk saskaņojot ES izdevumus ar stratēģijas *Eiropa 2020* mērķiem, lai novērstu ES finansēšanas instrumentu pašreizējo sadrumstalotību (piemēram, pētniecība un attīstība un inovācija, svarīgākie ieguldījumi infrastruktūrā pārrobežu enerģijas un transporta tīklos un zema oglekļa satura tehnoloģijā). Šī iespēja pārskatīt Finanšu regulu

pilnībā jāizmanto arī tam, lai attīstītu inovatīvu finanšu instrumentu potenciālu, vienlaikus nodrošinot finanšu pareizu pārvaldību.

- Veidot jaunus finansēšanas instrumentus, īpaši sadarbībā ar EIB/EIF un privāto sektoru, reaģējot uz uzņēmumu līdz šim neapmierinātajam vajadzībām. Nākamā pētniecības un inovācijas plāna ietvaros Komisija saskaņos ar EIB/EIF iniciatīvu piesaistīt papildu kapitālu inovatīvu un augošu uzņēmumu finansēšanai.
- Padarīt par realitāti efektīvu Eiropas riska kapitāla tirgu, tādējādi lielā mērā atvieglojot uzņēmumiem tiešu piekļuvi kapitāla tirgiem, un izpētīt stimulus veidot privātā sektora fondus, kas jaundibinātiem uzņēmumiem un inovatīviem MVU nodrošina piekļuvi finansējumam.

3.3. Ārējās politikas instrumentu izmantošana

Izaugsme visā pasaulē pavērs iespējas Eiropas eksportētājiem un nodrošinās konkurētspējīgu piekļuvi svarīgām importa iespējām. Lai Eiropā veicinātu izaugsmi, jāizmanto visi ārējās ekonomikas politikas instrumenti, darbojoties atvērtos un godīgos tirgos visā pasaulē. Tas attiecas uz mūsu iekšējās politikas dažādo virzienu ārējiem aspektiem (piemēram, enerģētika, transports, lauksaimniecība, pētniecība un attīstība), bet jo īpaši uz tirdzniecību un starptautiskās makroekonomiskās politikas koordināciju. Atvērta Eiropa, kas darbojas saskaņā ar starptautisku regulējumu, ir labākais veids, kā izmantot globalizācijas sniegtos ieguvumus, kuri veicinās izaugsmi un nodarbinātību. Tajā pašā laikā, izmantojot G-20 iespējas, ES ir sevi efektīvāk jāapliecina pasaules mērogā, jāuzņemas vadoša loma pasaules ekonomiskās kārtības veidošanā nākotnē un, aktīvi izmantojot mūsu rīcībā esošos instrumentus, arī Eiropas interešu īstenošanā.

Daļa no izaugsmes, kas Eiropai jārada nākamajos desmit gados, būs jānodrošina strauji augošām pasaules ekonomikas valstīm, jo to sabiedrības vidējie slāņi izstrādā un importē preces un pakalpojumus, attiecībā uz kuriem Eiropas Savienībai ir salīdzinošas priekšrocības. ES kā pasaules lielākā tirdzniecības bloka atvērtība pārējām pasaules valstīm un uzmanības pievēršana tam, ko dara citas attīstītās vai strauji augošās pasaules valstis, sniedz tai priekšrocības, kas ļauj paredzēt turpmākās tendences un pielāgoties tām.

Lai ES uzņēmumiem, tostarp MVU, nodrošinātu labāku piekļuvi tirgum un vienādus nosacījumus attiecībā pret ārējiem konkurentiem, vienam no svarīgākajiem mērķiem jābūt darbībai PTO un divpusējai sadarbībai. Turklāt mums ir jāpievēršas dialogiem par regulējuma jautājumiem un tie jāracionalizē, īpaši tādās jaunās jomās kā klimats un videi nekaitīga izaugsme, pēc iespējas palielinot savu starptautisko ietekmi, izmantojot līdzvērtības, savstarpējās atzīšanas un konverģences veicināšanu attiecībā uz svarīgākajiem regulatīvajiem jautājumiem, kā arī sekmējot mūsu noteikumu un standartu pieņemšanu.

Stratēģija *Eiropa 2020* ir svarīga ne tikai ES ietvaros, tā var arī piedāvāt ievērojamu potenciālu kandidātvalstīm un mūsu kaimiņvalstīm un palīdzēt labāk nostiprināt to reformu centienus. Paplašinot telpu, kurā piemēro ES noteikumus, tiks radītas jaunas iespējas gan ES, gan tās kaimiņiem.

Turklāt viens no svarīgākajiem mērķiem dažos nākamajos gados būs veidot stratēģiskas attiecības ar strauji augošām pasaules ekonomikas valstīm, lai apspriestu kopīgi risināmus jautājumus, veicinātu sadarbību regulēšanas jomā un cita veida sadarbību un risinātu divpusējos jautājumus. Šo attiecību pamatā esošajām struktūrām jābūt elastīgām un vairāk politiski nekā tehniski orientētām.

Komisija 2010. gadā izstrādās *Eiropa 2020* tirdzniecības stratēģiju, kurā būs ietverti šādi priekšlikumi.

- Uzsvars uz patlaban notiekošo daudzpusējo un divpusējo tirdzniecības sarunu noslēgšanu, īpaši attiecībā uz tam sarunām, kurām ir vislielākais ekonomiskais potenciāls, kā arī uz spēkā esošo nolīgumu labāku piemērošanu, pievēršot uzmanību ar tarifiem nesaistītiem šķēršļiem tirdzniecībai.
- Tirdzniecības atvēršanas iniciatīvas tādām nākotnes nozarēm kā videi nekaitīgi izstrādājumi un tehnoloģijas, augsto tehnoloģiju produkti un pakalpojumi, un iniciatīvas starptautisko standartu noteikšanā, īpaši izaugsmes jomās.
- Priekšlikumi augsta līmeņa stratēģiskiem dialogiem ar galvenajiem partneriem, lai apspriestu stratēģiskus jautājumus, sākot ar tirgus piekļuvi, tiesisko regulējumu, starptautisko nelīdzsvarotību, enerģētiku un klimata pārmaiņām un piekļuvi izejvielām, un beidzot ar nabadzību pasaulē, izglītību un attīstību. Komisija arī strādās pie tā, lai pastiprinātu darbu Transatlantiskajā Ekonomikas padomē ar ASV un augsta līmeņa ekonomisko dialogu ar Ķīnu, kā arī padziļinātu attiecības ar Japānu un Krieviju.
- Sākot ar 2011. gadu un pēc tam katru gadu pirms Eiropadomes pavasara sanāksmes Komisija sniegs ziņojumu par šķēršļiem tirdzniecībai un ieguldījumiem, kurā būs apzināti veidi, kā uzlabot ES uzņēmumu piekļuvi tirgum un to regulēšanas vidi.

ES ir globālo procesu dalībniece un nopietni attiecas pret saviem starptautiskajiem pienākumiem. Nolūkā izskaust nabadzību, veicināt izaugsmi un izpildīt Tūkstošgades attīstības mērķus tā veido reālas partnerības ar jaunattīstības valstīm. Mums tradicionāli ir īpaši tuvas attiecības ar Āfriku, un nākotnē būs jāveic ieguldījumi, lai turpinātu attīstīt šo ciešo partnerību. Tā notiks, turpinot plašākus centienus palielināt atbalstu attīstībai, uzlabot mūsu atbalsta programmu efektivitāti, īpaši izmantojot efektīvu darba dalīšanu ar dalībvalstīm un labāk atspoguļojot attīstības mērķus citās Eiropas Savienības politikas jomās.

4. KRĪZES PĀRVARĒŠANA — PIRMIE SOĻI CEĻĀ UZ STRATĒGIJAS *EIROPA 2020* ĪSTENOŠANU

Lai pārvarētu krīzi, tiek apņēmīgi un plaši izmantoti politikas instrumenti. Fiskālajai politikai, kur vien tas iespējams, bija ekspansīva un pret cikliskumu vērsta loma; procentu likmes tika samazinātas līdz vēsturiski viszemākajam līmenim, tajā pašā laikā nodrošinot finanšu nozarei līdz šim nepieredzētu likviditāti; valdības sniedza plašu atbalstu bankām, izmantojot vai nu garantijas un rekapitalizāciju, vai arī samazinātas vērtības aktīvu izslēgšanu no bilances; citas tautsaimniecības nozares saņēma palīdzību saskaņā ar valsts atbalsta pagaidu vai ārkārtas shēmām. Visi šie pasākumi bija un joprojām ir pamatoti. Tomēr tos nevar piemērot pastāvīgi. Valsts parādu nevar bezgalīgi uzturēt augstā līmenī. Stratēģijas *Eiropa 2020* īstenošanai ir jābūt balstītai uz uzticamu krīzes pārvarēšanas stratēģiju attiecībā uz budžeta un monetāro politiku, no vienas puses, un valdību tiešo atbalstu tautsaimniecības nozarēm, īpaši finanšu nozarei, no otras puses. Svarīgi ir noteikt šo krīzes pārvarēšanas pasākumu secību. Ekonomikas politikas virzienu stingrāka koordinācijai, īpaši euro zonā, būtu jānodrošina sekmīga krīzes pārvarēšana starptautiskā mērogā.

4.1. Uzticamas stratēģijas noteikšana krīzes pārvarēšanai

Ņemot vērā vēl neskaidros aspektus attiecībā uz ekonomikas perspektīvām un nepilnībām finanšu nozarē, atbalsta pasākumi būtu jāatceļ tikai tad, kad varēs uzskatīt, ka ekonomikas atveseļošana būs

pilnībā nodrošināta, un kad būs atjaunota finansiālā stabilitāte⁴. Ar krīzi saistīto pagaidu pasākumu atcelšanai jānotiek koordinēti, un ir jāņem vērā tās iespējamā negatīvā papildu ietekme gan dalībvalstīs, gan arī attiecībā uz dažādu politikas instrumentu mijiedarbību. Jāatjauno valsts atbalsta disciplīna, un ir jāsāk ar valsts atbalsta pagaidu sistēmas izbeigšanu. Šāda koordinēta pieeja būtu jābalsta uz šādiem principiem.

- Fiskālo stimulu atcelšanai jābūt jāsākas, tiklīdz atveseļošanās būs stingri nostabilizējusies. Tomēr laika ziņā tas katrā valstī var notikt atšķirīgi, līdz ar to ir vajadzīga augstāka koordinācijas pakāpe Eiropas līmenī.
- Nodarbinātības īstermiņa atbalsta pakāpeniskai pārtraukšanai būtu jābūt jāsākas tikai tad, kad pavērsiena punktu IKP pieauguma ziņā varēs uzskatīt par nostabilizējušos un līdz ar to būs sākusi palielināties nodarbinātība, kas parasti atpaliek.
- Vispirms ir pakāpeniski jāpārtrauc nozaru atbalsta shēmas, jo tās ir saistītas ar lielām budžeta izmaksām un tiek uzskatīts, ka to mērķi kopumā ir sasniegti, un tām arī var būt kropļojoša ietekme uz vienoto tirgu.
- Piekļuve finanšu atbalstam ir jāturpina, līdz parādās skaidras pazīmes, ka finansēšanas nosacījumi uzņēmumiem lielā mērā ir normalizējušies.
- Atbalsta atcelšana finanšu nozarei (sākot ar garantiju shēmām) būs atkarīga no vispārējā stāvokļa ekonomikā un konkrēti - no finanšu sistēmas stabilitātes.

4.2. Finanšu sistēmas reforma

Ļoti svarīga īstermiņa prioritāte būs atjaunot saliedētu, stabilu un stipru finanšu nozari, kas spēj finansēt reālo ekonomiku. Lai to panāktu, būs pilnībā un savlaicīgi jāīsteno G-20 saistības. Īpaši būs jāpasniedz pieci mērķi.

- Īstenot apstiprinātās reformas, kas saistītas ar finanšu nozares uzraudzību.
- Novērst regulējuma nepilnības, veicināt pārredzamību, stabilitāti un atbildību, īpaši attiecībā uz atvasinātajiem instrumentiem un tirgus infrastruktūru.
- Pabeigt piesardzības, uzskaites un patērētāju aizsardzības noteikumu nostiprināšanu tā, lai atbilstošā veidā uz visiem finanšu nozares dalībniekiem un tirgiem attiektos vienots noteikumu kopums.
- Nostiprināt finanšu iestāžu pārvaldību, lai risku apzināšanas un pārvaldības jomā novērstu finanšu krīzes laikā konstatētos trūkumus.
- Uzsākt vērienīgu politiku, kas turpmāk mums ļaus labāk novērst un vajadzības gadījumā pārvaldīt iespējamās finanšu krīzes un - ņemot vērā finanšu nozares konkrēto atbildību pašreizējās krīzes laikā – raudzīsies, lai finanšu nozare sniegtu atbilstošu ieguldījumu.

---

⁴ Eiropadomes 2009. gada 10. un 11. decembra sanāksmes secinājumi.

4.3. Budžeta lietpratīga konsolidācija ilgtermiņa izaugsmei

Lai atjaunotu apstākļus ilgtspējīgai izaugsmei un nodarbinātībai, ļoti svarīgas ir stabilas publiskās finanses, tādēļ mums ir vajadzīga visaptveroša krīzes pārvarēšanas stratēģija. Tā ietvers krīzes īstermiņa atbalsta pasākumu pakāpenisku atcelšanu un tādu vidēja līdz ilgtermiņa reformu ieviešanu, kas veicina publisko finanšu ilgtspēju un sekmē iespējamo izaugsmi.

Stabilitātes un izaugsmes paktā ir paredzēta pareizā struktūra krīzes pārvarēšanas fiskālo stratēģiju īstenošanai, un dalībvalstis iekļauj minētās stratēģijas savās stabilitātes un konverģences programmās. Lielākajā daļā valstu fiskālajai konsolidācijai būtu jā sākas 2011. gadā. Process, kas saistīts ar deficīta samazināšanu līdz 3 % no IKP, būtu jāpabeidz līdz 2013. gadam. Tomēr vairākās valstīs konsolidācijas posms, iespējams, būtu jā sāk pirms 2011. gada, kas nozīmē, ka krīzes pagaidu atbalsta atcelšanai un fiskālajai konsolidācijai šajos gadījumos būtu jānotiek vienlaikus.

Lai sekmētu ES ekonomikas izaugsmes potenciālu un mūsu sociālo modeļu ilgtspēju, saistībā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu publisko finanšu konsolidācijas procesā jānosaka prioritātes un jāveic sarežģīta izvēle, un šā uzdevuma izpildē un negatīvas papildu ietekmes novēršanā dalībvalstīm var palīdzēt koordinācija ES līmenī. Turklāt svarīga ir valsts izdevumu struktūra un kvalitāte - budžeta konsolidācijas programmās prioritāte ir jāpiešķir izaugsmi veicinošām jomām, piemēram, izglītībai un prasmju veidošanai, pētniecībai un attīstībai un inovācijai, un ieguldījumiem tīklos, piemēram, ātrgaitas internetā, enerģētikas un transporta tīklu starpsavienojumos, proti, stratēģijas *Eiropa 2020* galvenajām tematiskajām jomām.

Svarīga ir arī budžeta ieņēmumu daļa, un īpaša uzmanība jāpievērš arī ieņēmumu/nodokļu sistēmas kvalitātei. Gadījumos, kad nodokļus varētu nākties paaugstināt, tas pēc iespējas jādara apvienojumā ar pasākumiem, kas vērsti uz to, lai nodokļu sistēmas veicinātu izaugsmi. Piemēram, jāizvairās no darbaspēka nodokļu paaugstināšanas, kā tas notika iepriekš, radot lielas darbaspēka izmaksas. Tā vietā dalībvalstīm būtu jāpārdala nodokļu slogs, nodokļu sistēmu pielāgošanas "zaļajām prasībām" ietvaros pārnesot to no darbaspēka uz enerģijas un vides nodokļiem.

Fiskālajai konsolidācijai un ilgtermiņa finansiālās stabilitātes nodrošināšanai būs jāiet roku rokā ar svarīgām strukturālām reformām, īpaši ar pensiju, veselības aprūpes, sociālās aizsardzības un izglītības sistēmu reformām. Publiskās pārvaldes iestādēm šī situācija būtu jāizmanto kā iespēja paaugstināt efektivitāti un uzlabot pakalpojumu kvalitāti. Publiskajam iepirkumam ir jānodrošina publisko līdzekļu visefektīvākā izmantošana, un iepirkuma tirgiem jābūt atvērtiem visā ES.

4.4. Koordinācija Ekonomikas un monetārās savienības ietvaros

Kopīgā valūta kalpoja par augstvērtīgu vairogu pret valūtas maiņas kursa svārstībām tām dalībvalstīm, kuru valūta ir euro. Tomēr krīze arī atklāja, cik savstarpēji atkarīga ir euro zonas valstu ekonomika, proti, finanšu jomā, palielinot papildu ietekmes iespējamību. Atšķirīgu izaugsmes modeļu dēļ dažkārt uzkrājas nestabili valdības parādi, kas savukārt negatīvi ietekmē vienoto valūtu. Tādējādi krīze vairoja problēmas euro zonā, piemēram, saistībā ar publisko finanšu ilgtspēju un iespējamo izaugsmi, kā arī ar nelīdzsvarotības destabilizējošo lomu un konkurētspējas atšķirībām.

Lai nodrošinātu stabilitāti un ilgtspējīgu nodarbinātību, kas rada izaugsmi, ļoti būtiski ir pārvarēt šīs problēmas euro zonā, un tas ir jādara neatliekami. Lai atrisinātu šīs problēmas, ir vajadzīga pastiprināta un ciešāka politikas koordinācija, tostarp:

- struktūra euro zonas valstu padziļinātai un plašākai uzraudzībai - līdztekus fiskālās disciplīnas pastiprināšanai par ekonomiskās uzraudzības neatņemamu sastāvdaļu jāklūst norisēm makroekonomiskās nelīdzsvarotības un konkurētspējas jomā, īpaši nolūkā veicināt politiski virzītu pielāgošanos;
- struktūra, ar kuras palīdzību mazināt nenovēršamus draudus finanšu stabilitātei euro zonā kopumā;
- euro zonas atbilstoša ārējā pārstāvība, lai pārliecinoši risinātu ekonomikas un finanšu globālās problēmas.

Komisija sagatavos priekšlikumus šo ideju virzībai.

5. REZULTĀTU SASNIEGŠANA — STINGRĀKA PĀRVALDĪBA

Lai panāktu būtiskas pārmaiņas, stratēģijai būs vajadzīga *Eiropa 2020* lielāka koncentrācija, skaidrāki mērķi un pārredzamāki salīdzinošie rādītāji progresa novērtēšanai. Šai nolūkā būs vajadzīga stingra pārvaldības sistēma, kur tiek izmantoti tās rīcībā esošie instrumenti, lai nodrošinātu savlaicīgu un efektīvu īstenošanu.

5.1. Stratēģijas *Eiropa 2020* ierosinātā struktūra

Stratēģijai jābūt balstītai uz tematisku pieeju un valstu koncentrētāku uzraudzību. To pamato jau esošo koordinācijas instrumentu priekšrocības. Konkrētāk,

- **tematiska pieeja** būtu vērsta uz 2. iedaļā apzinātajiem tematiem, īpaši uz 5 pamatmērķu īstenošanu. Galvenais instruments būtu stratēģijas *Eiropa 2020* programma un tās pamatiniciatīvas, saistībā ar kurām ir vajadzīga rīcība gan ES, gan dalībvalstu līmenī (skatīt 2. iedaļu un 1. un 2. pielikumu). Tematiskā pieeja atspoguļo ES dimensiju, skaidri parāda dalībvalstu ekonomikas savstarpējo atkarību un nodrošina lielākas izvēles iespējas attiecībā uz konkrētām iniciatīvām, kas virza stratēģiju un palīdz sasniegt ES pamatmērķus un valstu mērķus;
- **valstu ziņošana** veicinātu *Eiropa 2020* mērķu sasniegšanu, palīdzot dalībvalstīm definēt un īstenot krīzes pārvarēšanas stratēģijas, atjaunot makroekonomisko stabilitāti, apzināt valstu trūkumus un to ekonomikai atgriezties uz ilgtspējīgas izaugsmes un publisko finanšu ceļu. Tajā būtu ietverta ne tikai fiskālā politika, bet arī galvenie makroekonomikas jautājumi, kas saistīti ar izaugsmi un konkurētspēju (t.i., makroekonomisko nelīdzsvarotību). Tai būtu jānodrošina integrēta pieeja politikas veidošanai un īstenošanai, kas ir svarīgi, lai atbalstītu izvēli, kura būs jāizdara dalībvalstīm, ņemot vērā to publisko finanšu ierobežojumus. Īpaša uzmanība tiks pievērsta euro zonas darbībai un dalībvalstu savstarpējai atkarībai.

Lai to sasniegtu, nolūkā apvienot līdzekļus un mērķus ziņošanu par stratēģiju *Eiropa 2020* un Stabilitātes un izaugsmes pakta un to vērtēšanu veiks vienlaicīgi, tomēr procedūras instrumenti būs atsevišķi, un tiks saglabāta šā pakta integritāte. Tas nozīmē, ka vienlaikus būs jāierosina ikgadējās stabilitātes un konverģences programmas un racionalizētas reformu programmas, ko sagatavos visas dalībvalstis, lai noteiktu pasākumus, ar kuru palīdzību ziņot par progresu mērķu izpildē, kā arī galvenās strukturālās reformas, lai novērstu šķēršļus izaugsmei. Abas šīs programmas, kurās jāietver vajadzīgās savstarpējās atsaucēs, gada pēdējā ceturksnī ir jāiesniedz Komisijai un citām dalībvalstīm. Eiropas Sistēmisko risku komitejai būtu regulāri jāziņo par makrofinansiālajiem

riskiem – šie ziņojumi būs svarīgs ieguldījums vispārējā vērtēšanā. Komisija izvērtēs šīs programmas un ziņos par progresu to īstenošanā. Īpaša uzmanība tiks veltīta Ekonomikas un monetārās savienības uzdevumiem.

Tas nodrošinās Eiropadomei visu informāciju, kas vajadzīga lēmumu pieņemšanai. Tās rīcībā būs analīze par stāvokli ekonomikā un nodarbinātības jomā, budžeta kopainu, makrofinansiālo situāciju un progresu tematisko programmu īstenošanā katrā dalībvalstī, kā arī pārskats par ES ekonomikas vispārējo stāvokli.

Integrētās pamatnostādnes

Stratēģiju *Eiropa 2020* noteiks institucionāli nelielā *Eiropa 2020* pamatnostādņu apkopojumā (kurā būs integrētas nodarbinātības un ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes), ar ko aizstās 24 pašreizējās pamatnostādnes. Šīs jaunās pamatnostādnes atspoguļos Eiropadomes lēmumus, un tajās tiks integrēti pieņemtie mērķi. Pirms šīs pamatnostādnes var pieņemt Padome, pēc Eiropas Parlamenta atzinuma saņemšanas par nodarbinātības pamatnostādņēm, kā paredzēts Līgumā, tās būs politiski jāapstiprina līdz Eiropadomes jūnija sanāksmē. Lai nodrošinātu orientāciju uz īstenošanu, pēc pieņemšanas šīs nostādnes pamatā paliks nemainīgas līdz 2014. gadam.

Politikas ieteikumi

Politikas ieteikumi tiks adresēti dalībvalstīm gan saistībā ar valstu ziņošanu, gan arī saskaņā ar stratēģijas *Eiropa 2020* tematisko pieeju. Attiecībā uz valstu ziņošanu tie būs atzinumu veidā par stabilitātes/konverģences programmām saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97, un tiem būs pievienoti ieteikumi saskaņā ar ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādņēm (Ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes, 121.2. pants). Tematiskajā daļā būtu ietverti ieteikumi nodarbinātības jomā (148. pants) un ieteikumi valstīm par dažiem citiem tematiskiem jautājumiem (piemēram, par uzņēmējdarbības vidi, inovāciju, vienotā tirgus darbību, enerģētiku / klimata pārmaiņām u.c.), no kuriem gan vienus, gan otrs varētu īstenot tiktāl, ciktāl tiem ir makroekonomiska ietekme saistībā ar iepriekšminētajās ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādņēs ietvertajiem ieteikumiem. Šī ieteikumu struktūra arī palīdzētu nodrošināt saskaņotību starp makroekonomikas/fiskālo pamatu un tematiskajām programmām.

Ieteikumi saskaņā ar valstu uzraudzību būtu vērsti uz jautājumiem, kuriem ir būtiska ietekme uz makroekonomiku vai publiskajām finansēm, savukārt ieteikumi saskaņā ar tematisko pieeju sniegtu sīki izstrādātas konsultācijas par problēmām mikroekonomikā un nodarbinātības jomā. Šie ieteikumi būtu pietiekami precīzi, un parasti tajos būtu paredzēts termiņš, kurā attiecīgajai dalībvalstij būtu jāīsteno (piemēram, divi gadi). Šī dalībvalsts tad noteiktu, kādus pasākumus tā veiks, lai izpildītu ieteikumu. Ja kāda dalībvalsts, termiņam beidzoties, nav atbilstoši reaģējusi uz Padomes politikas ieteikumu vai izstrādātu politiku, kas ir pretrunā šim ieteikumam, Komisija varētu izteikt politisku brīdinājumu (121.4. pants).

5.2. Kas ar ko nodarbojas?

Ir būtiski strādāt kopā pie šo mērķu īstenošanas. Mūsu valstu savstarpēji saistītajā ekonomikā pie izaugsmes un nodarbinātības būs iespējams atgriezties vienīgi tad, ja šai virzienā ies visas dalībvalstis, ņemot vērā to īpašos apstākļus. Mums ir vajadzīga lielāka atbildība. Eiropadomei ir jāsniedz vispārēji norādījumi stratēģijas īstenošanai, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumiem un ievērojot vienu pamatprincipu: skaidra ES līmeņa pievienotā vērtība. Šajā sakarā īpaši svarīga ir Eiropas Parlamenta loma. Jāpalielina arī valstu un reģionālā līmeņa ieinteresēto personu un sociālo partneru ieguldījums. Pārskats par *Eiropa 2020* politikas ciklu un grafiks ir pievienots 3. pielikumā.

Eiropadomes pilna atbildība

Pretstatā pašreizējai situācijai, kur Eiropadome ir pēdējais posms lēmuma par stratēģiju pieņemšanas procesā, tai ir jāvada stratēģija un jāuzrauga tās īstenošana, jo Eiropadome ir struktūra, kas nodrošina politikas jomu integrāciju un pārvalda dalībvalstu un ES savstarpējo atkarību.

Veicot *Eiropa 2020* programmas horizontālo uzraudzību, Eiropadome savās turpmākajās sanāksmēs varētu pievērsties konkrētām tēmām (piemēram, pētniecība un inovācija, prasmes), sniedzot norādes un vajadzīgos stimulus.

Ministru padome

Padomes attiecīgās struktūras strādātu pie *Eiropa 2020* programmas īstenošanas un mērķu sasniegšanas savās atbildības jomās. Šo pamatiniciatīvu ietvaros dalībvalstis tiks aicinātas dažādajās Padomes struktūrās veidot politikas informācijas apmaiņu par labu praksi.

Eiropas Komisija

Eiropas Komisija katru gadu pārraudzīs situāciju, balstoties uz rādītāju kopumu, kas atspoguļo vispārējo virzību uz mērķi radīt gudru, videi nekaitīgu un sociāli integrējošu izaugsmi, nodrošinot augstu nodarbinātības, ražīguma un sociālās kohēzijas līmeni.

Tā sniegs ikgadēju ziņojumu par stratēģijas *Eiropa 2020* īstenošanu, pievēršot uzmanību noteikto pamatmērķu izpildei, un izvērtēs valstu ziņojumus un stabilitātes un konverģences programmas. Procesa ietvaros Komisija sniegs politikas priekšlikumus stratēģijas mērķu sasniegšanai un īpašu novērtējumu par euro zonā panākto progresu.

Eiropas Parlaments

Eiropas Parlamentam jābūt svarīgai lomai stratēģijā – ne tikai kā likumdevējam, bet arī kā virzītājspēkam, lai mobilizētu pilsoņus un viņu valstu parlamentus. Parlaments, piemēram, varētu izmantot nākamo sanāksmi, kas notiks kopā ar valstu parlamentiem, lai apspriestu savu ieguldījumu stratēģijas *Eiropa 2020* īstenošanā un kopīgi informētu par pausto viedokli Eiropadomes pavasara sanāksmē.

Valstu, reģionālās un vietējās iestādes

Visām valstu, reģionālajām un vietējām iestādēm būtu jāīsteno partnerība valstu līmenī, gan valstu reformu programmu izstrādē, gan to īstenošanā cieši iesaistot valstu parlamentus, kā arī sociālos partnerus un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus.

Veidojot pastāvīgu dialogu ar dažādu valdības līmeņu pārstāvjiem, Savienības prioritātes tiek tuvinātas pilsoņiem, pastiprinot atbildību, kas ir vajadzīga stratēģijas *Eiropa 2020* īstenošanai.

Ieinteresētās personas un pilsoniskā sabiedrība

Turklāt ciešāk jāiesaista arī Ekonomikas un sociālo lietu komiteja, kā arī Reģionu komiteja. Par vēl vienu noderīgu instrumentu, lai veicinātu atbildību un dinamiku attiecībā uz nepieciešamību pēc reformām, ir izrādījusies apmaiņa ar labu praksi, salīdzinošā vērtēšana un kontaktu veidošana, kas tiek veicināta vairākās dalībvalstīs.

Tādējādi jaunās stratēģijas panākumi būs ļoti atkarīgi no tā, vai Eiropas Savienības iestādes, dalībvalstis un reģioni saprotami izskaidros, kāpēc ir vajadzīgas reformas un kāpēc tās ir neizbēgamas, lai saglabātu mūsu dzīves kvalitāti un nodrošinātu mūsu sociālos modeļus, kā arī to, ko Eiropa un tās dalībvalstis grib sasniegt līdz 2020. gadam un kāds ieguldījums tiek gaidīts no pilsoņiem, uzņēmumiem un organizācijām, kas tos pārstāv. Atzīstot, ka ir jāņem vērā valstu apstākļi un to tradīcijas, Komisija šim mērķim ierosinās kopīgu komunikācijas "instrumentu komplektu".

6. LĒMUMI, KAS JĀPIEŅEM EIROPADOMEI

Komisija ierosina Eiropadomei 2010. gada pavasara sanāksmē

- vienoties par stratēģijas *Eiropa 2020* tematiskajām prioritātēm (augsts nodarbinātības līmenis, gudra un videi nekaitīga izaugsme) un uzņemties galveno atbildību par stratēģijas īstenošanu;
- noteikt piecus pamatmērķus, kā ierosināts šā dokumenta 2. iedaļā: attiecībā uz ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā, izglītību, enerģētiku / klimata pārmaiņām, nodarbinātības līmeni un nabadzības samazināšanu, un definēt, ko Eiropa grib sasniegt līdz 2020. gadam; aicināt dalībvalstis, uzturot dialogu ar Eiropas Komisiju, padarīt šos ES mērķus par valstu mērķiem, par kuriem jāpieņem lēmums Eiropadomes sanāksmē jūnijā, ņemot vērā valstu apstākļus un atšķirīgo sākotnējo situāciju;
- aicināt Komisiju ierosināt priekšlikumus pamatiniciatīvām un uz šā pamata lūgt Padomi (un tās struktūras) pieņemt lēmumus, kas vajadzīgi, lai tās īstenotu;
- vienoties par ekonomikas politikas koordinācijas pastiprināšanu, lai veicinātu pozitīvu papildu ietekmi un palīdzētu efektīvāk risināt Savienības uzdevumus; šai nolūkā apstiprināt apvienotos tematiskos un valstu novērtējumus, kā ierosināts šajā paziņojumā, vienlaikus stingri saglabājot pakta integritāti; tāpat arī pievērst īpašu uzmanību EMS nostiprināšanai;
- aicināt visas puses un ieinteresētās personas (piemēram, valstu/reģionālos parlamentus, reģionālās un/vai vietējās iestādes, sociālos partnerus un pilsonisko sabiedrību, un visbeidzot, bet ne tikai - Eiropas pilsoņus), darbojoties partnerībā, palīdzēt īstenot stratēģiju, veicot pasākumus savā atbildības jomā;
- lūgt Komisiju uzraudzīt progresu un katru gadu ziņot Eiropadomes pavasara sanāksmē, sniedzot pārskatu par progresu mērķu izpildē, tostarp starptautiskos salīdzinošos rādītājus, un par pamatiniciatīvu īstenošanu.

Tās turpmākajās sanāksmēs

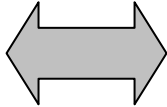
- pēc Eiropas Parlamenta atzinuma saņemšanas atbalstīt ierosinātās integrētās pamatnostādnes, kas ir tās institucionālais pamats;
- pēc savstarpējās pārbaudes procesa, kas paredzēts saskaņotības nodrošināšanai, apstiprināt valstu mērķus;
- apspriest īpašos tematus, izvērtējot Eiropas pašreizējo stāvokli un to, kā varētu paātrināt progresu. Pirmā apspriešana par pētniecību un inovāciju, balstoties uz Komisijas paveikto, varētu notikt tās oktobra sanāksmē.

1. PIELIKUMS. *EIROPA 2020* - PĀRSKATS

PAMATMĒRĶI		
<ul style="list-style-type: none"> – Paaugstināt nodarbinātības līmeni iedzīvotāju grupā no 20 līdz 64 gadiem no pašreizējiem 69 % līdz vismaz 75 %. – Sasniegt mērķi ieguldīt pētniecībā un attīstībā 3 % no IKP, īpaši uzlabojot nosacījumus ES privātā sektora ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā, un izstrādāt jaunu rādītāju, lai sekotu inovācijas gaitai. – Samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas vismaz par 20 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni vai par 30 %, ja tam ir atbilstoši nosacījumi, palielināt līdz 20 % atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu galīgajā enerģijas patēriņā un par 20 % palielināt energoefektivitāti. – No pašreizējiem 15 % līdz 10 % samazināt to iedzīvotāju īpatsvaru, kuri priekšlaicīgi pamet skolu, un no 31 % līdz vismaz 40 % palielināt to iedzīvotāju īpatsvaru vecuma grupā no 30 līdz 34 gadiem, kuriem ir pabeigta augstākā izglītība. – Par 25 % samazināt to Eiropas iedzīvotāju skaitu, kuri dzīvo zem valsts nabadzības sliekšņa, palīdzot izkļūt no nabadzības vairāk nekā 20 miljoniem cilvēku. 		
GUDRA IZAUGSME	ILGTSPĒJĪGA IZAUGSME	INTEGRĒJOŠA IZAUGSME
<p><i>INOVĀCIJA</i></p> <p>ES pamatiniciatīva "Inovācijas Savienība", kuras mērķis ir uzlabot pamatnosacījumus un uzņēmumu piekļuvi finansējumam pētniecībai un inovācijai, lai nostiprinātu inovācijas ķēdi un visā Savienībā palielinātu ieguldījumus.</p>	<p><i>KLIMATS, ENERĢĒTIKA UN MOBILITĀTE</i></p> <p>ES pamatiniciatīva "Resursu ziņā efektīva Eiropa", kuras mērķis ir veicināt ekonomiskās izaugsmes nodalīšanu no resursu izmantošanas, samazinot oglekļa īpatsvaru mūsu ekonomikā, palielinot atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu, modernizējot transporta nozari un veicinot energoefektivitāti.</p>	<p><i>NODARBINĀTĪBA UN PRASMES</i></p> <p>ES pamatiniciatīva "Jaunu prasmju un darbavietu programma", kuras mērķis ir modernizēt darba tirgus, sekmējot darba ņēmēju mobilitāti un visas dzīves laikā attīstot prasmes, lai palielinātu nodarbinātību un nodrošinātu darba piedāvājuma un pieprasījuma labāku atbilstību.</p>
<p><i>IZGLĪTĪBA</i></p> <p>ES pamatiniciatīva "Jaunatne kustībā", kuras mērķis ir paaugstināt izglītības sistēmu darbības rādītājus un vairot Eiropas augstākās izglītības starptautisko pievilcību.</p>	<p><i>KONKURĒTSPĒJA</i></p> <p>ES pamatiniciatīva "Rūpniecības politika globalizācijas laikmetā", kuras mērķis ir uzlabot uzņēmējdarbības vidi, īpaši MVU, un atbalstīt stingra un ilgtspējīga rūpnieciskā pamata izveidi, kas var konkurēt pasaules mērogā.</p>	<p><i>NABADZĪBAS APKAROŠANA</i></p> <p>ES pamatiniciatīva "Eiropas platforma cīņai pret nabadzību", kuras mērķis ir nodrošināt sociālo un teritoriālo kohēziju, lai varētu plaši dalīties ieguvumos no izaugsmes un nodarbinātības, un cilvēki, kuri saskaras ar nabadzību un sociālo atstumtību, varētu dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi un aktīvi līdzdarboties sabiedrībā.</p>
<p><i>DIGITĀLĀ SABIEDRĪBA</i></p> <p>ES pamatiniciatīva "Digitālā programma Eiropai", kuras mērķis ir paātrināt ātrgaitas interneta pakalpojumu ieviešanu un izmantot vienotā digitālā tirgus priekšrocības, ko tas sniedz mājsaimniecībām un uzņēmumiem.</p>		

2. PIELIKUMS. *EIROPA 2020* — STRUKTŪRA

<p>Vispārējā institucionālā struktūra</p>	<p>Integrētās pamatnostādnes, ar kurām nosaka ES politikas prioritāšu darbības jomu, tostarp pamatmērķus, kas ES jāsasniedz līdz 2020. gadam un jāpadara par valstu mērķiem</p>		
<p>Izpilde</p>	<p><u>Valstu ziņojumi</u></p> <p>Mērķis: palīdzēt dalībvalstīm definēt un īstenot krīzes pārvarēšanas stratēģijas, lai ļautu atjaunot makroekonomisko stabilitāti, un apzinātu valstu trūkumus un to ekonomikai atgriezties uz ilgtspējīgas izaugsmes un publisko finanšu ceļa.</p> <p>Pieja: galveno ekonomikas problēmu, ar kurām saskaras dalībvalstis, padziļināts novērtējums, ņemot vērā papildu ietekmi dalībvalstīs un politikas jomās.</p>		<p><u>Tematiskā pieja</u></p> <p>Mērķis: sasniegt pamatmērķus, kas noteikti ES līmenī, apvienojot konkrētus pasākumus ES un valstu līmenī.</p> <p>Pieja: Padomes nozaru struktūru stratēģiskā loma progresa pārraudzībā un pārskatīšanā ceļā uz noteikto mērķu īstenošanu.</p> <p>Instrumenti: dalībvalstu ziņojumi racionalizētu valstu reformu programmu ietvaros, tostarp informācija par ierobežojumiem izaugsmei un progresu mērķu īstenošanā, pēc tam sniedzot ES līmeņa politikas konsultācijas, kam jābūt ieteikumu veidā saskaņā ar Ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm (121.2. punkts) un Nodarbinātības pamatnostādnēm (148. punkts).</p>

3. PIELIKUMS. IEROSINĀTAIS GRAFIKS 2010.-2012. GADAM

2010.

Eiropas Komisija

Priekšlikumi par stratēģijas *EIROPA 2020* vispārējo pieeju

Eiropadomes pavasara sanāksme

Vienošanās par vispārējo pieeju un ES pamatmērķu izvēle

Eiropas Komisija

Priekšlikumi stratēģijas *EIROPA 2020* integrētajām pamatnostādnēm

Eiropas Parlaments

Stratēģijas apspriešana un atzinums par integrētajām pamatnostādnēm

Ministru padome

Galveno parametru precizēšana (ES/valstu mērķi, pamatiniciatīvas un integrētās pamatnostādnes)

Eiropadomes jūnija sanāksme

Stratēģijas *EIROPA 2020*, ES un valstu mērķu un integrēto pamatnostādņu apstiprināšana

Eiropas Komisija

Darbības vadlīnijas attiecībā uz *EIROPA 2020* turpmākajiem pasākumiem

Eiropadomes rudens sanāksme

Izvēlēta tematiska jautājuma (piemēram, pētniecība un attīstība un inovācija) padziļināta apspriešana

Dalībvalstis

Stabilitātes un konverģences programmas un valstu reformu programmas

2011.

Eiropas Komisija

Ikgadējais ziņojums Eiropadomes augstākā līmeņa pavasara sanāksmei, atzinumi par stabilitātes un konverģences programmām un priekšlikumi ieteikumiem

Ministru padome

Komisijas ieteikumu priekšlikumu pārskatīšana, *ECOFIN* par Stabilitātes un izaugsmes paktu

Eiropas Parlaments

Eiropas Parlaments - debates plenārsēdē un rezolūcijas pieņemšana

Eiropadomes pavasara sanāksme

Progresu novērtējums un stratēģiskas ievirzes

Dalībvalstis, Eiropas Komisija, Padome

Papildu ieteikumi, reformu īstenošana un ziņošana

2012.

Tā pati procedūra, īpašu uzmanību pievēršot progresu pārraudzībai